

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta podnikatelská

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Brno, 2024

Klára Maňáková

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV EKONOMIKY

INSTITUTE OF ECONOMICS

ZLEPŠENÍ VÝKONNOSTI PODNIKU

IMPROVING BUSINESS PERFORMANCE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Klára Maňáková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jiří Luňáček, Ph.D., MBA

BRNO 2024

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav ekonomiky
Studentka:	Klára Maňáková
Vedoucí práce:	Ing. Jiří Luňáček, Ph.D., MBA
Akademický rok:	2023/24
Studijní program:	Ekonomika podniku

Garantka studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Zlepšení výkonnosti podniku

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Globálním cílem práce je vyhodnotit finanční výkonnost vybrané entity a navrhnou opatření vedoucí ke zlepšení situace. Dílčími cíli práce jsou: Definování teoretických východisek řešení, vypracování výpočtové části a formulace návrhů a opatření ke zlepšení.

Základní literární prameny:

JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 97880-7400-538-1.

KISLINGEROVÁ E., HNILICA J. Finanční analýza. 1. vydání Praha C. H. Beck 2005. 137s. ISBN 80-7179-321-3. KISLINGEROVÁ E., HNILICA J. Finanční analýza. 1. vydání Praha C. H. Beck 2005. 137s. ISBN 80-7179-321-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2023/24

V Brně dne 10.7.2024

L. S.

prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.
garantka

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vyhodnocením finanční výkonnosti společnosti Plzeňský Prazdroj, a. s. v letech 2019 až 2022. Práce je rozdělena do tří kapitol. V první kapitole jsou definována teoretická východiska. Druhá kapitola charakterizuje zkoumaný subjekt a na základě poznatků z teoretické části hodnotí finanční výkonnost společnosti pomocí nástrojů finanční analýzy. Třetí kapitola předkládá návrh, který povede ke zlepšení finanční výkonnosti společnosti v následujících letech.

Abstract

This bachelor's thesis deals with evaluation of the financial performance of Plzeňský Prazdroj, a. s. from 2019 to 2022. The thesis is divided into three chapters. In the first chapter, theoretical foundations are defined. The second chapter characterizes researched subject and evaluates the financial performance of the company using tools of financial analysis based on the findings from the theoretical part. The third chapter submits proposal aimed at improving the financial performance of the company in the following years.

Klíčová slova

Výkonnost podniku, finanční analýza, hodnocení výkonnosti, likvidita.

Key words

Business performance, financial analysis, performance evaluation, liquidity.

Bibliografická citace

MAŇÁKOVÁ, Klára. Zlepšení výkonnosti podniku. Brno, 2024. Dostupné také z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/159984>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav ekonomiky. Vedoucí práce Jiří Luňáček.

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu panu Ing. Jiřímu Luňáčkovi Ph.D., MBA za vedení, ochotný přístup a veškerý obětovaný čas, který mi poskytnul při konzultacích.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne

Klára Maňáková

Autor

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíl práce, metody a postupy zpracování.....	11
2 Teoretická východiska práce.....	12
2.1 Výkonnost.....	12
2.2 Finanční analýza	13
2.3 Zdroje informací	15
2.3.1 Rozvaha	15
2.3.2 Výkaz zisku a ztráty.....	16
2.3.3 Cash flow	16
2.3.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu	16
2.4 Metody finanční analýzy	17
2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů	17
2.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	18
2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	19
2.4.4 Analýza likvidity.....	19
2.4.5 Ukazatele zadluženosti	22
2.4.6 Ukazatele rentability	24
2.4.7 Ukazatele aktivity	25
2.5 Souhrnné ukazatele hodnocení	26
2.5.1 Bankrotní modely	27
2.5.2 Bonitní modely	28
2.5.3 Index bonity	29
3 Analýza současného stavu	31
3.1 Popis společnosti, organizační struktura.....	31
3.2 Analýza účetních výkazů pomocí vybraných ukazatelů.....	32

3.2.1	Analýza aktiv	32
3.2.2	Analýza pasiv.....	36
3.2.3	Analýza rozdílových ukazatelů.....	38
3.2.4	Analýza poměrových ukazatelů.....	39
3.2.5	Souhrnné ukazatele	44
3.3	Celkové zhodnocení finanční situace	48
4	Návrhy řešení.....	51
4.1.1	Efektivnější řízení pohledávek.....	51
4.1.2	Zavedení faktoringu.....	53
	Závěr	56
	Seznam literatury	57
	Seznam použitých zkratk	59
	Seznam tabulek.....	60
	Seznam grafů	61
	Seznam příloh	62

Úvod

Samotný pojem hodnocení výkonnosti podniku je sám o sobě dost nejednoznačný, protože existuje celá řada pohledů a kritérií, z kterých se na výkonnost můžeme dívat. Každý podnik má různé stakeholdery a pro každého z nich může dobrá výkonnost znamenat něco jiného. Tato bakalářská práce bude zaměřena především na vlastníka, v jehož zájmu je kromě vysokého zisku, navýšení hodnoty podniku a konkurenceschopnost.

Mezi nejpoužívanější metody hodnocení podniku se řadí finanční analýza, která je směrodatným nástrojem pro vedení společnosti. Právě ta bude stěžejní pro vypracování této bakalářské práce a splnění stanovených cílů. Díky informacím získaných z finanční analýzy lze odhalit nedostatky ve fungování podniku, nebo naopak silné stránky v jednotlivých podnikových sférách. Lze díky ní také do jisté míry předvídat budoucí vývoj podniku, včetně možného směřování k bankrotu. Po zjištění finanční situace bude pro management jednodušší navrhnout opatření, která povedou ke zefektivnění procesů a udržení finanční stability a zdraví podniku.

Ve finanční analýze existuje několik metod, které nahlíží na finanční zdraví podniku z jiného úhlu pohledu. Abychom došli ke komplexnímu zobrazení situace a výkonnosti, je nutné je vzájemně mezi sebou kombinovat. Spojením výsledků jednotlivých ukazatelů jsme schopni poté zjistit celkový stav podniku a odvodit tak jeho eventuální budoucí progres.

Bakalářská práce bude rozdělena do několika kapitol. Teoretická část se bude zabývat objasněním pojmů výkonnosti a finanční analýzy. Dále budou představeny ukazatele, kterými je hodnocena finanční situace podniku. Druhá kapitola bude věnována představení společnosti Plzeňský Prazdroj, a.s. a z jejích účetních výkazů budou analyzovány jednotlivé ukazatele pro zjištění stavu společnosti v zadaném období. Na konci této kapitoly bude zhodnocena celková finanční situace podniku. V závěrečné kapitole budou v případě potřeby navrženy kroky, které by měly vést zlepšení výkonnosti.

1 Cíl práce, metody a postupy zpracování

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení výkonnosti vybraného podniku, za roky 2019 až 2022. V případě, že dojde k nalezení nedostatků ve fungování podniku, dalším krokem bude navržení případných opatření, která by vedla ke zlepšení výkonnosti. Abychom se dopracovali ke globálnímu cíli, musíme nejdříve splnit dílčí cíle:

- vymezení teoretických postupů pro vyhodnocení výkonnosti firmy
- představení vybrané společnosti, její historie a předmětu podnikání
- rozbor současného stavu společnosti
- porovnání naměřených hodnot s doporučenými hodnotami.

Bakalářská práce je rozdělena na tři části. První část se zabývá vymezením teoretických východisek práce. Zde jsou pomocí odborné literatury popsány jednotlivé metody pro měření výkonnosti podniku.

Druhá část je zaměřena na zkoumaný podnik. Nejdříve je společnost stručně představena a popsána její struktura a procesy, díky kterým generuje zisk. Následně jsou vypočítány jednotlivé ukazatele výkonnosti firmy pomocí metod a postupů popsaných v první části. Při zpracování druhé části bude vycházeno z interních dokumentů společnosti, tedy z účetních výkazů a výročních zpráv. Nakonec budou tyto výsledky porovnány s doporučenými hodnotami a zhodnotí se celkové postavení společnosti. V případě potřeby bude dalším krokem návrh opatření pro zlepšení.

Pro zhodnocení výkonnosti podniku budou kromě klasických nástrojů finanční analýzy využity i souhrnné ukazatele.

Kromě analýzy, pomocí které budou získány a hodnoceny informace, bude využito v této práci ještě dalších výzkumných metod. Hlavně se bude jednat o komparaci, tedy porovnávání zjištěných hodnot s hodnotami doporučenými, indukci, při které bude ze zjištěných dat vyvozován stav společnosti z různých hledisek, dedukci, která poslouží k vyvozování konkrétních závěrů ze zjištěných obecností. Nakonec pomocí syntézy, tedy spojením všech výsledků, bude zjištěn celkový stav společnosti a jeho možné budoucí počínání.

2 Teoretická východiska práce

Tato část bakalářské práce je zaměřena na objasnění teoretických pojmů dané problematiky, které jsou klíčové v následujících částech práce, tedy v části analytické a návrhové. Teoretické pojmy budou vymezeny od základních oblastí až po vysvětlení specifických pojmů a nástrojů, které jsou podstatné k pochopení dané problematiky a ke splnění cíle této práce.

2.1 Výkonnost

Výkonnost představuje mnohostranný pojem, který definuje schopnost subjektu dosahovat svých cílů a úspěšně konkurovat. Termín je znám z každodenního života a každý jedinec jej může vnímat subjektivně. Tak se může snadno stát, že se ztratí význam a je třeba přesněji vymezit, co pod slovem výkonnost míníme (WAGNER, 2009).

Obecně charakterizujeme výkonnost jako způsob, kdy je vykonávaná aktivita porovnávána s předpokládaným průběhem této činnosti. Pro hodnocení slouží stanovená kritéria (WAGNER, 2009).

Způsob objektivního zhodnocení výkonnosti podniku se může lišit dle různých představ zúčastněných stran, které participují na procesu. Pohled na výkonnost se tak liší podle preferencí a odlišného vztahu ekonomického subjektu (WAGNER, 2009). Proto je nezbytné si odpovědět na otázku, kterou uvádí Wagner (2009) „Pro koho nebo z pohledu koho výkonnost organizace měříme a interpretujeme?“.

Není tedy překvapením, že každá firma musí nastavit vlastní cíle a očekávání a stanovit odpovídající postoj k měření efektivnosti (MARINIČ, 2007).

Výkonnost z pohledu firmy je schopnost co nejlépe zhodnotit prostředky vložené do podnikatelské činnosti, což je ale velmi zužující a neúplné hledisko. Podle tohoto názoru by pak měla být ekonomicky výkonná pouze ta společnost, která vykazuje dobré hospodářské výsledky. Do pojmu výkonnost musíme zahrnout rovněž stanovisko vlastníků, manažerů a zákazníků firmy (ŠULÁK, a další, 2005).

Nabídka kvalitního produktu v odpovídající ceně, schopnost předvídat potřeby a přání, dynamicky na ně reagovat, to jsou kritéria důležitá pro zákazníka. Zákaznický koncept můžeme zúžit na tři požadavky: kvalit, cena a dodací lhůta.

Měřítkem výkonnosti pro manažerské pozice je prosperita společnosti vyjádřená stabilitou na trhu, loajální zákaznickou základnou, nízkými náklady a schopností dobré likvidity a rentability. Výkonná firma tedy dokáže pružně reagovat na změny tržního prostředí a nové příležitosti k expanzi (SUCHÁNEK, 2013).

Návratnost vložené investice je ekonomická hodnota, která představuje nejdůležitější kritérium pro vlastníky společnosti. Úspěšnost je poměřována rychlostí návratu vloženého kapitálu a výši jeho zhodnocení (ŠULÁK, a další, 2005).

Výše uvedené aspekty dokazují, jak je snaha o objektivní hodnocení výkonnosti náročná a mnohostranná. Proto bude v této práci pro evaluaci výkonnosti využito nástrojů finanční analýzy (ZDRÁHAL, 2007).

2.2 Finanční analýza

Neustálá proměnlivost ekonomického prostředí staví firmy před otázku, jak se ve změnách na trhu zorientovat. Jedním z nástrojů, který vede k přehlednému rozboru finančního zdraví a zjištění firemní výkonnosti, je metoda finanční analýzy.

Počátky finanční analýzy úzce souvisí se vznikem prvních obchodních a finančních aktivit. Lidé jednoduše potřebovali sledovat a hodnotit své hospodaření, s praktickou analýzou měly málo společných bodů. Historie finančních analýz, jak je známe v ekonomice dnes, trvá několik málo dekad (RŮČKOVÁ, 2021).

Tento instrument poskytne primárně zhodnocení aktuální situace a podle výsledků analýzy společnost nastavuje vhodné opatření a strategie. S jistotou lze tvrdit, že se úspěšná firma se bez metody finanční analýzy v konkurenčním prostředí neobejde (JINDŘICHOVSKÁ, 2015).

Finanční analýza je rozbor, který zahrnuje data získaná z účetních výkazů, pracuje s firemní historií, porovnává ji s aktuálním stavem a predikuje možný ekonomický vývoj (KISELÁKOVÁ, a další, 2017).

Tento pohled podporuje i definice Knápkové, která hovoří o sledování ukazatelů, díky kterým lze předvídat možné problémy. Finanční analýza je základ pro budoucí směřování podniku, protože poukazuje na existující přednosti firmy i její slabé stránky (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Vypracování finanční analýzy spadá do kompetence finančního manažera a odpovědného vedení podniku. Její vypracování není vázáno na pevný termín. Nejčastěji bývá realizována před důležitým investičním rozhodnutím nebo změnou strategie. Hlavním přínosem finanční analýzy je posouzení výkonnosti podniku v průběhu času, naznačení trendů, změn a možných problémů (VOCHOZKA, 2020).

Znalost finanční situace je podstatnou součástí řízení financí v podniku. Pro manažery je prostředkem, jak zhodnotit úroveň ziskovosti společnosti, rozvržení kapitálové struktury, schopnost plnit dluhy v dohodnutém termínu, jak efektivně rozložit majetek a celkově efektivně zacházet s hospodařením. Takový postup umožňuje vedení firmy otevřít příležitosti k dosažení financování a zvážit rozložení volných finančních prostředků (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Informace o finanční kondici společnosti mohou mít externí nebo interní zaměření. Externí zájemce reprezentují věřitelé, obchodní partneři, investoři a banky, je pro ně žádoucí mít představu o stavu financí dané firmy (VOCHOZKA, 2020).

Finanční analýza pracuje s firemní historií. Tu nelze změnit, ale lze ji dobře vytěžit jako zdroj informací. Poskytuje totiž zpětnou vazbu o tom, kam se společnost posunula, jakých cílů v daném období dosáhla anebo kde naopak nastaly nepředvídané okolnosti (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Hodnotitel může v procesu zpracování finanční analýzy preferovat ukazatele relevantní pro potřebu konkrétní společnosti. To patří do kompetencí zkušeného hodnotitele, který zároveň dokáže získaná data správně interpretovat a najít v nich souvislosti a návaznost (VOCHOZKA, 2020).

Pro vlastníka je nejdůležitější zhodnocení vloženého kapitálu a maximalizace zisku. Finanční analýza jim poskytuje nástroj, jak výhody investice ověřit (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Věřitelé zaměřují svou pozornost na sledování dlouhodobé likvidity a ziskovost v delším časovém období. Zajímá je rovněž tvorba a stabilita finančních prostředků. Rizikem je pro ně ohrožená návratnost a možná platební neschopnost. Provedená finanční analýza vyhodnocuje míru rizik a může se odrazit ve výši stanovené ceny poskytnutých finančních prostředků (RŮČKOVÁ, 2021).

2.3 Zdroje informací

Efektivita provedené finanční analýzy přímo odráží vložené vstupní informace, ukazuje na jejich kvalitu a komplexitu. Je třeba se vyhnout jakémukoliv zkreslení či zamlčení skutečností souvisejících s analýzou. Propojenost technologií dnes umožňuje analytikovi daleko jednodušší přístup k potřebným informacím. Stále platí, že nejdůležitějším podkladem pro finanční analýzu jsou účetní výkazy firmy (RŮČKOVÁ, 2021).

Knápková (2017) specifikuje tyto doklady: rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o finančních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu účetní závěrky. Bohatý zdroj informací představuje výroční zpráva a také sdělení ze strany vedení podniku, auditorů apod. Užitečné jsou rovněž veřejné zdroje ekonomických statistik (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Při absenci výroční zprávy lze dohledat účetní závěrku na stránkách justice.cz nebo využít databázi firem, které nabízí tyto informace za úplatu. U zahraničních firem je získání relevantních informací složitější, nutné je tedy počítat se zvýšenou finanční náročností (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Důležitým předpokladem pro práci s účetními výkazy je znalost jednotlivých položek a vztahů mezi samotnými výkazy. Může se stát, že vypovídací způsobilost zpracovaných výkazů nebude dostatečná, protože nezahrnují vždy všechny data odrážející ekonomickou realitu subjektu. A proto patří mezi slabé stránky analýzy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Znalost obsahu jednotlivých položek účetních výkazů je základním předpokladem pro práci s nimi v rámci doporučených metod a postupů finanční analýzy. Kromě znalosti položek jednotlivých výkazů je také nezbytné znát vzájemné souvztažnosti výkazů. Současně nutné s daty z účetních výkazů zacházet obezřetně vzhledem k jejich vypovídací schopnosti dané účelem zpracování výkazů. Výkazy jsou zpracovávány pro účely účetní a daňové, neobsahují tudíž vždy data, která věrně zobrazují ekonomickou realitu podniku. Vypovídací schopnost účetních výkazů patří ke slabým stránkám finanční analýzy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance je jeden z hlavních účetních výkazů, který poskytuje přehled o finanční situaci podniku v určitém časovém období. Rozvaha se sestavuje k určitému datu, zpravidla k poslednímu dni kalendářního roku (KOCMANOVÁ, 2013). Zachycuje

vztahy mezi aktivy a pasivy. Aktivy rozumíme majetek společnosti a stanovujeme, jak je vázán, oceněn a opotřeben. Pasiva představují zdroj financování, přičemž je důležité rozlišit původ zdrojů a jejich poměr (vlastní, cizí). Svůj význam, i když nikoliv hlavní, mají také informace o tom, jak byl rozdělen zisk a v jaké platební kondici se společnost nachází (RŮČKOVÁ, 2021).

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Přehled o příjmech a nákladech společnosti za určité časové období reprezentuje výkaz zisku a ztráty. Je významným dokladem pro hodnocení ziskovosti firmy. Svědčí o čistém zisku či ztrátě podniku po odečtení všech nákladů. Písemně vyjadřuje pohyb výnosů a nákladů a mapuje, jak ovlivňovaly tyto faktory výsledek hospodaření. I pro tento doklad platí, že je vyhotoven pravidelně v kratších intervalech (RŮČKOVÁ, 2021).

Zatímco rozvaha zahrnuje aktiva a pasiva k určitému časovému momentu, výkaz zisku a ztráty zobrazuje ekonomické informace za určitý časový interval (RŮČKOVÁ, 2021).

2.3.3 Cash flow

Finanční ukazatel cash flow neboli tok peněžních prostředků měří přírůstek nebo úbytek hotovosti za určité časové období. Poukazuje na stav likvidity a finanční stability společnosti. Podává zprávu o hospodářské politice v hodnoceném období. Rovněž je důležitý při rozhodování investičních a finančních analýz, umožňuje zvážit dosažení cílů. Jednoduše dokládá skutečnost, že zisk a peníze nejsou totéž. Pojem peněžní prostředky zahrnuje peníze v hotovosti včetně cenin, peněžní prostředky na účtu i peněžní ekvivalenty. Pro likviditu je klíčovým faktorem délka vázání finančních prostředků. Vztah mezi délkou vázanosti a změnami v likviditě podniku je zásadní (RŮČKOVÁ, 2021).

2.3.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Výkaz o změnách vlastního kapitálu zachycuje přehled o pohybu vlastního kapitálu, tedy celkový majetek společnosti v určitém časovém období. Poskytuje tak zainteresovaným stranám, investorům a věřitelům přehled o vývoji kapitálu a okolnostech, které na něj měly vliv. Změny plynoucí z transakcí s vlastníky nebo změny z ostatních operací např. přecenění, přesuny mezi fondy apod. představují hlavní faktory ovlivňující změnu vlastního kapitálu. Záznamy o vlastním kapitálu poukazují na uskutečněné úkony, které mohou přinést cenné informace pro externí uživatele (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

2.4 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy jsou často kombinovány a používány společně pro získání komplexnějšího obrazu o finanční situaci a výkonnosti subjektu.

2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Důležitým prvkem celkové finanční analýzy, která poskytuje představu o finančním stavu a výkonnosti, představuje analýza absolutních ukazatelů. Má význam pro strategické plánování a investiční rozhodování (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Mezi absolutní ukazatele finanční analýzy patří horizontální a vertikální analýza.

Horizontální analýza

Tato metoda finanční analýzy se zaměřuje na porovnávání údajů účetních výkazů mezi dvěma či vícero účetními obdobími. Využívá data z účetních výkazů a výročních zpráv. Klíčové je sledovat změny v jednotlivých bodech výkazů zisku a ztráty a rozvahy. Položky jsou porovnávány po řádcích, toto grafické zpracování je jednoduché a přehledné (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Horizontální analýzu lze provést dvěma způsoby výpočtu – absolutní či procentuální změnou. Výpočet absolutní se provede jako rozdíl položky sledovaného roku a roku, který s ním porovnáváme – dřívějšího. Procentuální změna vychází z absolutní, která se vydělí hodnotou z dřívějšího roku. Tento způsob výpočtu je přehlednější, jelikož lze rovnou vidět, k jak velké změně došlo. Díky horizontální metodě lze identifikovat změny a trendy a posoudit tak vývoj výkonnosti podniku (SEDLÁČEK, 2011).

Vertikální analýza

Tento typ analýzy se zaměřuje na procentní rozbor výkazu zisku a ztráty nebo rozvahy podniku z hlediska procentuálního podílu jednotlivých položek vzhledem k celkové hodnotě. Identifikuje strukturu a podíly jednotlivých složek ve finančních výkazech a komparuje je s celkovou hodnotou základny. Vertikální analýza zjednodušuje porovnání účetních výkazů za sledované období. Rovněž umožňuje provést srovnání s dalšími společnostmi operujícími v podobném oboru podnikání. Při procentuálním vyjádření jednotlivých položek se postupuje od shora dolů, nikoliv napříč sledovanými lety, jako u horizontální analýzy. Nespornou výhodou vertikální analýzy je její nezávislost na

meziroční inflaci a možnost porovnat výsledky analýzy z přechozích let (RŮČKOVÁ, 2021), (SEDLÁČEK, 2011).

2.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů je užitečným nástrojem pro sledování vývoje, identifikaci potenciálních problémů a podporu strategického rozhodování. Rozdílovými ukazateli jsou míněny rozdíly mezi souhrnem určitých položek krátkodobého majetku a souhrnem položek krátkodobých zdrojů. Tyto indexy jsou využívány k analýze a řízení finanční situace podniku se zaměřením na jeho likviditu (MASLÁKOVÁ, 2014).

Rozdílové ukazatele vycházejí z předpokladů, že podnik část oběžných aktiv financuje dlouhodobými cizími zdroji. Zpravidla jde o trvalou výši oběžných aktiv. Zbývající část oběžných aktiv, která z různých důvodů kolísá, se obvykle financuje krátkodobými cizími zdroji (KONEČNÝ, 2006).

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je vyjádřen rozdílem krátkodobého majetku a celkových krátkodobých dluhů. Pomocí něj lze vyjádřit, jaký díl oběžných aktiv je hrazen dlouhodobými vlastními či cizími finančními zdroji (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Tento indikátor znázorňuje, jak velkou finanční rezervou disponuje podnik v případě výskytu nežádoucích okolností (MASLÁKOVÁ, 2014).

Pro výpočet čistého pracovního kapitálu lze použít dva pohledy:

Manažerský přístup

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Vlastnický přístup

$$\text{ČPK} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál} - \text{stálá aktiva}$$

Čisté pohotové prostředky

Pro monitorování okamžité likvidity využíváme čistý peněžní fond neboli čisté pohotové prostředky, který vzniká jako rozdíl mezi dostupnými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Do pohotových peněžních prostředků zahrnujeme hotovost, peněžní prostředky na běžných účtech a likvidní obchodovatelné cenné papíry, jako jsou například šeky a směnky (SEDLÁČEK, 2011).

$$\check{C}PP = \text{pohotov\acute{e} pen\acute{e}\v{z}n\acute{i} prost\check{r}edky} - \text{okam\check{z}it\acute{e} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky}$$

Čistý peněžní majetek

Tento indikátor představuje určitý kompromis mezi oběma výše zmíněnými ukazateli. Při jeho výpočtu jsou z oběžných aktiv zahrnuty pouze likvidní složky, vyloučeny jsou zásoby a neproveditelné pohledávky. K takto upraveným aktivům je následně odečtena hodnota krátkodobých závazků podniku (SEDLÁČEK, 2011).

$$\check{C}PM = (\text{ob\acute{e}\v{z}n\acute{a} aktiva} - \text{z\acute{a}soby}) - \text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}$$

2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Jednou z nejpoužívanějších metod pro rychlý přehled v oblasti finančního řízení a hodnocení výkonnosti podniku slouží analýza poměrových ukazatelů. Tyto ukazatele poskytují kvantitativní pohled na různé aspekty finančního rozpoložení a efektivity společnosti (RŮČKOVÁ, 2021). Podstatou je porovnání různých položek bilance, výkazu zisku a ztráty a dalších účetních výkazů. Lze tak porovnat široké spektrum ukazatelů a díky tomu lépe porozumět vztahům mezi různými finančními proměnnými (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Existuje několik typů poměrových ukazatelů, z nichž každý poskytuje specifický pohled na finanční situaci podniku. Nejčastěji používané poměrové ukazatele zahrnují likviditu, rentabilitu, zadluženost, aktivitu a ukazatele kapitálového trhu (Knápková).

2.4.4 Analýza likvidity

Pojem likvidita představuje schopnost podniku splatit své krátkodobé závazky a pokrýt běžné výdaje. Likvidita je klíčovým aspektem finančního zdraví a stability (SYNEK, 2011). Jedná se o proces, jakým podnik přeměňuje majetek na finance potřebné k úhradě svých závazků. Na základě likvidity bude společnost v budoucnu schopna splácet své závazky (RŮČKOVÁ, 2021). Dle Konečného (2006) pomocí ukazatelů likvidity porovnáváme „čím je možné platit“ s „co je nutné zaplatit“.

S likviditou je spojen také pojem likvidnost, který se vztahuje přímo k dané položce. Likvidností se rozumí schopnost proměnit se na peněžní hotovost rychle a bez větší újmy na hodnotě (KONEČNÝ, 2006).

Nízká likvidita může vést k nevyužití nových možností zisku a dále vygradovat k platební neschopnosti a v konečném důsledku až k bankrotu (RŮČKOVÁ, 2021).

Na druhou stranu i příliš vysoká likvidita je také nežádoucím jevem. Důsledkem příliš vysoké úrovně likvidity může být, že hodnota krátkodobých finančních prostředků není dostatečně zhodnocována a podnik tak přichází o část možných zisků. Stanovení optimální úrovně likvidity představuje tedy složitý úkol (SYNEK, 2011).

Pohledy cílových skupin na optimální výši likvidity se různí v souvislosti k různým postojům a vztahům ke společnosti. Nižší likviditu preferuje manažer a vlastníci, protože z ní plyne vyšší ziskovost a efektivnější využití financí. Na druhou stranu pro věřitele vyšší úroveň likvidity vyjadřuje větší jistotu finanční návratnosti (RŮČKOVÁ, 2021).

Rozlišujeme tři základní stupně ukazatelů likvidity: okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita (KONEČNÝ, 2006).

Běžná likvidita

Likvidita 3. stupně vyjadřuje, kolikrát je vyšší oběžný majetek oproti krátkodobým závazkům společnosti. Jinými slovy, ukazuje, jak by podnik byl schopen splatit své závazky, pokud by všechna svá krátkodobá aktiva okamžitě převedl na hotovost (RŮČKOVÁ, 2021). Solventnost neboli platební schopnost společnosti závisí na hodnotě tohoto ukazatele. S rostoucí hodnotou běžné likvidity se snižuje riziko platební neschopnosti (KONEČNÝ, 2006).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tento ukazatel by měl dosahovat výsledné hodnoty v intervalu 1,5 – 2,5 (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Společnosti v dobré finanční kondici se vyznačují běžnou likviditou dosahující rozmezí 2-3. Za obvyklou hodnotu se považuje 2,5. V případě, kdy běžná likvidita klesne pod 1, může nastat riziko neschopnosti splácet své dluhy (KONEČNÝ, 2006). Naopak příliš vysoká hodnota ukazatele značí, že dochází ke zbytečně drahému způsobu financování a přichází tak o část zisku (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Mezi omezení tohoto ukazatele se řadí opomíjení struktury jak krátkodobých závazků k době splatnosti, tak krátkodobého majetku ve vztahu ke schopnosti se přeměnit na finanční prostředky (RŮČKOVÁ, 2021).

Běžná likvidita bere v potaz i zásoby podniku. Proces jejich přeměny na finanční prostředky může být zdlouhavý, proto pokud podnik udržuje příliš vysokou jejich hodnotu, může mít nedostatek peněz k placení svých závazků (SEDLÁČEK, 2011).

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita řeší problém s málo likvidními zásobami, proto jsou z krátkodobého majetku vyloučeny (KONEČNÝ, 2006).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 1-1,5 (KONEČNÝ, 2006). Pokud výše výsledku tohoto ukazatele klesne pod 1, je ohrožena likvidita podniku jako takového a znamenalo by to, že by musel sáhnout do zásob (SEDLÁČEK, 2011).

Pro ideální rozvržení oběžných aktiv se s výhodou užívá zhodnocení poměru mezi běžnou a pohotovou likviditou. Pokud by v poměru převažovala běžná likvidita nad pohotovou, měla by společnost přehodnotit rozsah svých zásob a snížit jejich hodnotu (SEDLÁČEK, 2011).

Podle Růčkové (2021) se jedná o nejvhodnější ukazatel pro zhodnocení likvidity společnosti.

Okamžitá likvidita

Likvidita 1. stupně vyjadřuje schopnost podniku rychle a okamžitě přeměnit krátkodobý finanční majetek na peněžní prostředky. Zahrnuje pouze nejlikvidnější aktiva, tedy prostředky v hotovosti a na účtech, které lze snadno a rychle použít k pokrytí okamžitě splatných závazků a nečekaných výdajů (RŮČKOVÁ, 2021), (SEDLÁČEK, 2011).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové finanční prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Doporučené rozmezí pro okamžitou likviditu je 0,2-0,5 (KNÁPKOVÁ, a další, 2017), avšak hodnota 0,2 se považuje už za kritickou (RŮČKOVÁ, 2021). Nesplnění stanovených hodnot nemusí ale nutně vést k potížím společnosti. Za běžné rozmezí hodnot se tak považuje i vyšší interval 0,9-1,1 (RŮČKOVÁ, 2021). Dokonce Konečný (2006) uvádí, že dosažení vyšší hodnoty než 1 je považováno za důkaz schopnosti splacení všech svých krátkodobých závazků.

2.4.5 Ukazatelé zadluženosti

Zadluženost podniku odkazuje na množství finančních závazků či dluhů, jenž má vůči věřitelům. Tento ukazatel je důležitým aspektem finanční struktury podniku a odráží, do jaké míry společnost využívá cizí kapitál k financování svých aktiv (RŮČKOVÁ, 2021).

V praxi není běžné, že by společnosti větších rozměrů byly financovány pouze zdroji cizími nebo naopak jen z vlastních zdrojů. Snaha financovat činnost pouze cizími zdroji je spojena s obtížemi při jejich získávání. A stejně tak pro podnik není výhodné financování jen vlastním kapitálem, protože tím klesá výnosnost a zvyšuje se riziko finanční nestability (RŮČKOVÁ, 2021). S tím je spojena snaha o nastavení co nejpříznivější kapitálové struktury. Důležité je zohlednit podmínky a délku splatnosti poskytnutého kapitálu (KONEČNÝ, 2006). Vzhledem k tomu, že úroky z cizího kapitálu redukují daňové zatížení podniku, je pro podnik cizí kapitál výhodnější než ten vlastní, jistá míra zadlužení je tak pro společnost žádoucí (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Při snaze o vhodné rozvržení poměru zastoupení vlastních a cizích zdrojů financování je také potřeba sledovat jejich dlouhodobost. Zdroje dlouhodobějšího charakteru přinášejí společnosti nižší riziko, na druhou stranu je to zohledněno v jejich vyšší ceně. Krátkodobé zdroje znamenají pro podnik nižší náklady, ale nebezpečí nesplacení je vyšší než u dlouhodobých zdrojů (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Informace vyplývající z těchto ukazatelů jsou důležité pro subjekty poskytující úvěry a investory (KONEČNÝ, 2006).

Analýza zadluženosti pracuje s celou řadou ukazatelů. Jedná se například o celkovou zadluženost, koeficient samofinancování, úrokové krytí a míru zadluženosti.

Celková zadluženost

Podstatným ukazatelem je tzv. celková zadluženost. Je vyjádřena jako podíl cizích zdrojů k celkovému majetku. S vyšší hodnotou vlastního kapitálu roste finanční rezerva, kterou může podnik v případě potřeby využít (SEDLÁČEK, 2011).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}}$$

Ideální rozmezí tohoto ukazatele je doporučováno mezi 30-60 % (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Pro podnik je výhodnější mít vyšší procento zadluženosti vzhledem k následnému

nižšímu daňovému zatížení, naopak věřitelé upřednostňují podniky s nižší celkovou zadlužeností (SEDLÁČEK, 2011).

Koeficient samofinancování

Finanční ukazatel označovaný také jako finanční samostatnost podniku vyjadřuje podíl financování celkových aktiv společnosti prostřednictvím vlastních zdrojů, především vlastního kapitálu. Tento koeficient poskytuje informaci o míře nezávislosti společnosti na vlastním kapitálu a o schopnosti využívat vlastních zdrojů k financování svých aktiv (KONEČNÝ, 2006).

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Minimální výše je 0,3, ale standardně se doporučuje hodnota nad 0,5. Vyšší hodnota tohoto koeficientu obvykle naznačuje vyšší míru samofinancování a zároveň nižší závislost na externích finančních zdrojích. Nižší hodnota naopak signalizuje, že společnost je více závislá na půjčkách a dalších formách cizího kapitálu. Koeficient samofinancování se používá pro hodnocení finanční struktury a stability společnosti (KONEČNÝ, 2006).

Úrokové krytí

Úrokové krytí je finanční ukazatel, který měří, kolikrát je podnik schopen pokrýt úrokové náklady pomocí svého zisku. Tento ukazatel poskytuje informaci o tom, do jaké míry je subjekt schopen splácet své úrokové závazky ze získaných příjmů (KNÁPKOVÁ, a další, 2017), (RŮČKOVÁ, 2021).

Tento finanční ukazatel by měl převyšovat hodnotu 1, protože v opačném případě by byl podnik ztrátový a blížil by se úpadku (Knápková). Čím vyšší je hodnota úrokového krytí, tím vyšší je schopnost zhodnocovat cizí kapitál. Pro podniky v České republice je udávána hodnota osminásobku (RŮČKOVÁ, 2021).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti vyjadřuje vztah mezi vlastními a cizími prostředky podniku. Je významným indikátorem pro věřitele při posuzování rizik v rámci jednání o poskytnutí úvěru (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

2.4.6 Ukazatele rentability

Rentabilita je ekonomický indikátor, který hodnotí způsobilost investice generovat zisk a nové zdroje ve srovnání s výší investovaných prostředků. Ziskovost poskytuje informace o efektivitě a účinnosti využívání finančních zdrojů k dosažení zisku (KONEČNÝ, 2006). Rentabilita podniku by měla průběhem času ideálně růst (RŮČKOVÁ, 2021).

Rentabilita vlastního kapitálu

Indikátor rentability vlastního kapitálu měří, jaký výnos nese kapitál vložený majiteli společnosti. Pokud výsledný údaj převyšuje náklady za dlouhodobý kapitál, vzniká vlastníkům podniku prémie za podstoupení rizika. V případě, že je indikátor stejný nebo dokonce nižší jako úroky, měli by vlastníci popřemýšlet o přesunu svých investic (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita aktiv

Pokud je potřeba zjistit ziskovost aktiv, poslouží k tomu ukazatel rentability aktiv (KONEČNÝ, 2006). Zjišťuje poměr zisku s celkovými vloženými aktivy a nepřihlíží na jejich původ financí. Pokud porovnáváme zisk před úhradou všech úroků a daně z příjmu s celkovými aktivy, indikátor vyjadřuje produktivitu aktiv před zaplacením daně a nákladů spojených s půjčkou (SEDLÁČEK, 2011).

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}}$$

Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje procentuální podíl výsledku hospodaření na celkových tržbách, tedy procent zisku připadá na 1 Kč tržeb (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$ROS = \frac{zisk}{tržby}$$

2.4.7 Ukazatele aktivity

Pomocí ukazatelů aktivity lze zjistit, jak efektivně podnik využívá investovaných finančních prostředků (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Dalším výstupem těchto indikátorů je zhodnocení rozvržení aktiv a zjištění, zda nedochází ke zbytečným nákladům a úbytku na ziskovosti společnosti (SEDLÁČEK, 2011). Výsledky těchto ukazatelů jsou uváděny v počtu obrátek nebo v době obratu (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv slouží k posouzení způsobu, kterým společnost vytváří zisk pomocí zapojením svých prostředků (RŮČKOVÁ, 2021). Podle Knápkové (2017) by výše tohoto ukazatele měla dosahovat přinejmenším hodnoty 1. Hodnoty jsou ovlivněny tím, v jaké oblasti podnik působí (RŮČKOVÁ, 2021).

$$Obrat\ celkových\ aktiv = \frac{tržby}{celková\ aktiva}$$

Obrat dlouhodobého majetku

Ukazatel obratu dlouhodobého majetku měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými dlouhodobými aktivy a jeho alokaci. Na jeho hodnotu má vliv výše odepsaného majetku (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$Obrat\ dlouhodobých\ aktiv = \frac{tržby}{dlouhodobý\ majetek}$$

Doba obratu zásob

Tento finanční indikátor vyhodnocuje, jak rychle dokáže podnik proměnit své zásoby na finanční prostředky. Poskytuje informace o tom, kolik dnů obvykle trvá společnosti, aby prodala nebo spotřebovala své zásoby (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Za čím kratší dobu jsou zásoby přeměněny, tím je pro podnik výhodnější jejich skladování. Avšak je nutné,

aby si určitou výši zásob držel na skladě s ohledem na způsob svého podnikání (RŮČKOVÁ, 2021).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 360$$

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek vyjadřuje dobu, po jak dlouhou dobu setrvávají peníze ve formě pohledávek (SEDLÁČEK, 2011). Je potřeba dohlížet na délku tohoto ukazatele, aby se předešlo zbytečným nákladům na udržení finanční rovnováhy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 360$$

Doba obratu závazků

Časové období, za které podnik zaplatí své faktury vůči dodavatelům, se nazývá doba obratu závazků (SEDLÁČEK, 2011). Pokud by tento ukazatel byl kratší než doba obratu pohledávek, mohlo by dojít k finančním potížím podniku (RŮČKOVÁ, 2021).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{tržby}} * 360$$

2.5 Souhrnné ukazatele hodnocení

Využívání jednotlivých výše zmíněných indexů pro zjištění úrovně finančního zdraví podniku představuje zdouhavý a komplikovaný proces kombinování různého množství ukazatelů. Sami ukazatelé mají omezenou schopnost informování, jelikož se vztahují pouze na konkrétní část podnikání společnosti (RŮČKOVÁ, 2021).

Tato skutečnost podnítila v ekonomech potřebu vytvořit ukazatele, které budou lépe vypovídat o celkovém zdraví podniku a jejich použití bude snadněji proveditelné (RŮČKOVÁ, 2021).

2.5.1 Bankrotní modely

Altmanův model

Altmanův index finančního zdraví podniku je jedním ze souhrnných ukazatelů soustředící se na skutečnost, zda společnosti hrozí bankrot či nikoliv (RŮČKOVÁ, 2021).

Pro výpočet se používá pět finančních indexů zaměřených na zadluženost, výnosnost, likviditu a aktivitu, kterým byly přiděleny konstanty tak, aby se maximalizovala pravděpodobnost správného určení bankrotu (RŮČKOVÁ, 2021).

V případě, že ukazatel vykazuje hodnotu vyšší než 2,99, podnik dosahuje dostatečné úrovně finančního zdraví. Naopak hodnota klesající pod 1,81 značí pro podnik seriózní finanční obtíže. Část mezi těmito dvěma hodnotami může vypovídat o nejasném dalším vývoji společnost (KONEČNÝ, 2006).

Vzorce pro výpočet se liší v závislosti na tom, zda je podnik obchodovatelný na veřejných trzích či nikoliv. Vzorec pro společnosti obchodovatelné na veřejných trzích je uveden níže (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

$$Z - skóre = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5$$

Kde X_1 = pracovní kapitál/aktiva

X_2 = nerozdělené zisky/aktiva

X_3 = EBIT/aktiva

X_4 = vlastní kapitál/cizí zdroje

X_5 = tržby/aktiva.

Index IN

Index IN neboli index důvěryhodnosti je ukazatel bankrotní. Byl zformován za účelem posouzení finanční situace podniků v České republice. Stejně jako předchozí ukazatel je vyjádřen vztahem, v němž jsou zahrnuty poměrové ukazatele (RŮČKOVÁ, 2021).

V průběhu let bylo sestaveno několik verzí vzorce pro výpočet tohoto ukazatele. V roce 2005 byla vytvořena nejnovější verze indexu:

$$IN05 = 0,13 \times \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 \times \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 3,97 \times \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + 0,21 \times \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 \times \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pokud je výsledek ukazatele vyšší než 1,6, dá se o podniku říct, že vytváří hodnotu pro vlastníky. Naopak pokud je nižší než 0,9 společnost má potencionální problémy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

2.5.2 Bonitní modely

Bonita znamená schopnost společnosti splácet své závazky a uspokojit tak věřitele (VOCHOZKA, 2020).

Kralickův Quicktest

Tento rychlostest se opírá o bodové hodnocení celkové finanční situace společnosti. Je složen ze soustavy čtyř rovnic. Finanční rovnováha je posuzována pomocí prvních dvou rovnic a výnosnost společnosti je hodnocena druhou půlkou rovnic (RŮČKOVÁ, 2021).

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$R2 = \frac{\text{cizí zdroje} - \text{peněžní prostředky}}{\text{provozní cash flow}}$$

$$R3 = \frac{EBIT}{\text{aktiva celkem}}$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{výkony}}$$

Posouzení podniku se skládá ze třech různých částí. Jako první je uskutečněno zhodnocení finanční rovnováhy tím, že se sečtou body za hodnoty R1 a R2 a podělí se dvěma. Hodnocení výnosnosti se odehraje v druhé části, kdy se součet bodů za R3 a R4 vydělí dvěma. Poslední částí je celkové zhodnocení, které se vypočítá jako součet bodového hodnocení finanční rovnováhy a výnosnosti dělený dvěma. Body jsou přiřazeny podle tabulky uvedené níže (RŮČKOVÁ, 2021).

Tabulka 1 – Bodování hodnot Kralickova Quiktestu

Body	0	1	2	3	4
R1	<0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	>0,3
R2	>30	12-30	5-12	3-5	<3
R3	<0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	>0,15
R4	<0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	>0,1

Zdroj: vlastní zpracování dle Růčková (2021)

Bonitní firma dosahuje bodového součtu vyššího než 3, součet menší než 1 vypovídají o problémech společnosti (RŮČKOVÁ, 2021).

2.5.3 Index bonity

Tento index pro posouzení schopnosti splácet své závazky užívá šest ukazatelů, kterým přiděluje určitou váhu (VOCHOZKA, 2020).

- x_1 = provozní cash flow/cizí zdroje
- x_2 = celková aktiva/cizí zdroje
- x_3 = zisk před zdaněním/celková aktiva
- x_4 = zisk před zdaněním/celkové výnosy
- x_5 = zásoby/celkové výnosy
- x_6 = celkové výnosy/celková aktiva

Vzorec pro výpočet Indexu bonity je následovný:

$$Bi = 1,5 * x_1 + 0,08 * x_2 + 10 * x_3 + 5 * x_4 + 0,3 * x_5 + 0,1 * x_6$$

Čím vyšší je hodnota indexu bonity, tím je finanční situace podniku lepší a tím nižší je riziko, že podnik nebude schopen splácet své závazky. Pokud je výsledek záporným číslem, podnik má problémy dostát svým závazkům a přibližuje se k bankrotu. Výsledky indexu jsou detailněji rozebrány v tabulce níže (VOCHOZKA, 2020).

Tabulka 2 – Interpretace výsledků Indexu bonity

Hodnota indexu bonity	Ekonomická situace	Podnik
$Bi < -2$	Extrémně špatná	Bankrotní podnik
$Bi \geq -2; Bi < -1$	Velmi špatná	
$Bi \geq -1; Bi < 0$	Špatná	
$Bi \geq 0, Bi < 1$	Problematická	Bonitní podnik
$Bi \geq 1, Bi < 2$	Dobrá	
$Bi \geq 2, Bi < 3$	Velmi dobrá	
$Bi \geq 3$	Extrémně dobrá	

Zdroj: vlastní zpracování dle Vochozka (2020)

Tento ukazatel je významný pro dodavatele, kteří chtějí zajišťovat spolupráci s podnikem. Umožňuje jim posoudit, jaká je finanční stabilita a schopnost podniku dostát svým závazkům (VOCHOZKA, 2020).

3 Analýza současného stavu

V této části bakalářské práce bude nejprve představen vybraný podnik Plzeňský Prazdroj, a.s. a poté bude pomocí ukazatelů z teoretické části bakalářské práce provedena analýza finanční situace společnosti v letech 2019 až 2022.

3.1 Popis společnosti, organizační struktura

Název společnosti:	Plzeňský Prazdroj, a.s.,
Právní forma:	Akciová společnost,
Sídlo:	U Prazdroje 64/7, Východní předměstí, 301 00 Plzeň,
Den vzniku a zápisu:	1. května 1992,
Spisová značka:	B 227/KSPL Krajský soud v Plzni,
IČO:	45357366
DIČ:	CZ45357366,
Základní kapitál:	2 miliardy Kč,
Splaceno:	100 %.

Společnost Plzeňský Prazdroj, a.s. je významným výrobcem piva. V České republice drží první příčku ve výrobě i vývozu piva. Portfolio společnosti zahrnuje širokou škálu pivních značek, včetně klasických českých ležáků, speciálních piv a exportních variant. Mezi nejznámější značky kromě Pilsner Urquell patří také Gambrinus, Radegast nebo Velkopopovický Kozel. Kromě piva společnost vyrábí také cidery značky Frisco (Prazdroj, 2022).

Prazdroj má dlouhou a bohatou historii. První várka piva plzeňského typu, Pilsner Urquell, byla uvařena v roce 1842 sládkem Josefem Grollem, což byl první světlý ležák tohoto typu na světě. Toto pivo se stalo inspirací pro více než dvě třetiny dnešního světového piva. Díky své kvalitě a tradici se Plzeňský Prazdroj rozrostl do největšího pivovaru v Evropě a získal světovou popularitu (Prazdroj, 2022).

Společnost Plzeňský Prazdroj je součástí globálního pivovarského koncernu Asahi Group Holdings Ltd., který ji získal v roce 2017 od dřívějšího vlastníka, společnosti SABMiller. Představenstvo se skládá celkem z pěti členů. Předsedou je Dragos Ionut Constantinescu

a místopředsedou Karina Příbylová. V čele dozorčí rady zasedá předseda Andrew David Bailey, a kromě něj jsou v radě další dva členové (Prazdroj, 2022).

Hlavní předmět podnikání:

- Pivovarnictví a sladovnictví,
- Velkoobchod s pivem, potravinami a nápoji,
- Zprostředkování obchodu s pivem, potravinami a nápoji,
- Specializovaný maloobchod s pivem, vínem, alkoholickými i nealkoholickými nápoji,
- Výroba potravinářských výrobků, potravinářských doplňků, přídatných a pomocných látek,
- Provozování kulturních a kulturně-vzdělávacích zařízení muzeum, výstavy, galerie,
- Hostinská činnost.

Dle výročních zpráv podniku je hlavním předmětem podnikání pivovarnictví a sladovnictví, velkoobchod a maloobchod s pivem a nápoji a výroba potravinářských výrobků. Společnost se také každoročně podílí na pořádání několika kulturních a sportovních akcích (Prazdroj, 2022).

3.2 Analýza účetních výkazů pomocí vybraných ukazatelů

V této části bakalářské práce bude využito ukazatelů z teoretické části ke zjištění finanční situace společnosti Prazdroj. Analýza bude provedena za období 2019-2022. Potřebné informace k výpočtům byly získány z účetních výkazů podniku.

3.2.1 Analýza aktiv

Pro zpracování analýzy majetkové struktury byly použity účetní výkazy za období 2019–2022 v plném rozsahu (viz příloha 1). Jednotlivé položky aktiv jsou uváděny v netto hodnotě. V tabulce níže je pro potřeby analýzy aktiv vypracovaná zkrácená strana aktiv z rozvahy.

Tabulka 3 – Majetková struktura podniku

Majetková struktura v tis. Kč	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	14 813	14 448	15 573	20 627
Dlouhodobý majetek	10 689	10 990	11 681	12 453
Dlouhodobý nehmotný majetek	541	527	527	514
Dlouhodobý hmotný majetek	10 139	10 455	11 146	11 931
Dlouhodobý finanční majetek	9	8	8	8
Oběžná aktiva	3 171	2 640	3 043	7 376
Zásoby	1 113	1 264	1 428	1 897
Pohledávky	2 018	1 369	1 590	5 438
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	2 018	1 369	1 590	5 438
Peněžní prostředky	40	7	25	41
Časové rozlišení aktiv	953	818	849	798

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Horizontální analýza aktiv

Horizontální analýza aktiv zobrazuje změny jednotlivých položek aktiv za období 2019 až 2022. Meziroční změny jsou uvedeny v procentech.

Tabulka 4 – Meziroční změna aktiv

Meziroční změna v %	2019/2020	2020/2021	2021/2022
AKTIVA CELKEM	-2,46	7,79	32,45
Dlouhodobý majetek	2,82	6,29	6,61
Dlouhodobý nehmotný majetek	-2,59	0,00	-2,47
Dlouhodobý hmotný majetek	3,12	6,61	7,04
Dlouhodobý finanční majetek	-11,11	0,00	0,00
Oběžná aktiva	-16,75	15,27	142,39

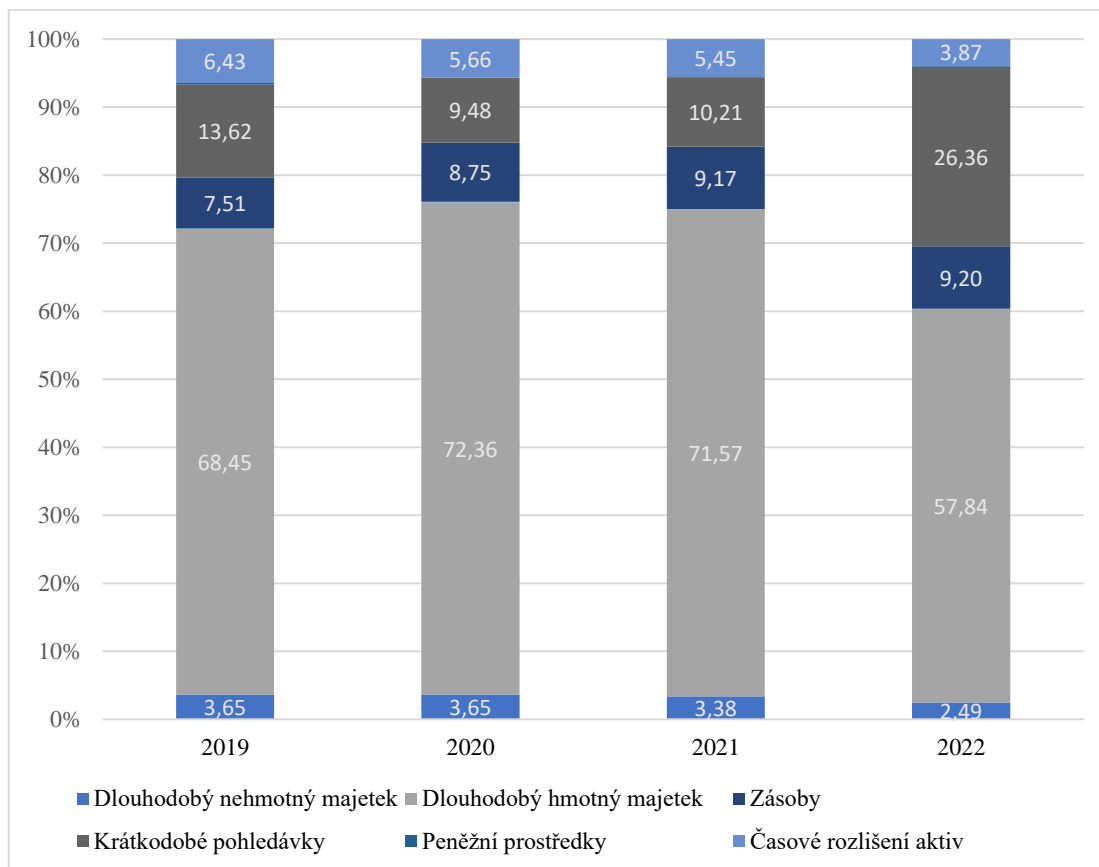
Zásoby	13,57	12,97	32,84
Pohledávky	-32,16	16,14	242,01
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	-32,16	16,14	242,01
Peněžní prostředky	-82,50	257,14	64,00
Časové rozlišení aktiv	-14,17	3,79	-6,01

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Při pohledu na rozvahu je patrné, že hodnota aktiv měla kolísavou tendenci. V roce 2020 došlo k poklesu celkového majetku o 2,5 %, tato změna byla zapříčiněna poklesem oběžných aktiv. Nejvýraznější úbytek byl u položek krátkodobých pohledávek a peněžních prostředků. Další roky je trend celkových aktiv rostoucí. Oproti roku 2021 se hodnota v roce 2022 zvýšila dokonce o více než 30 %. Nejvýraznější změna je zaznamenána u položky krátkodobých pohledávek. Změny v oblasti hmotného majetku byly zapříčiněny stavbou varny a pořízení tanků na pivo v roce 2021.

Vertikální analýza aktiv

Pomocí vertikální analýzy lze určit, jaký podíl na celkových aktivech zaujímala určitá položka.

Graf 1 – Vertikální analýza aktiv (vlastní zpracování dle účetních výkazů)

Z výše uvedeného grafu 1 je zřetelné, že největší položkou aktiv je dlouhodobý hmotný majetek. Jelikož v roce 2022 došlo k výraznému růstu pohledávek, poměr se změnil a podíl dlouhodobého majetku se snížil, avšak i tak zaujímal největší procento celkových aktiv.

Druhou největší částí aktiv jsou krátkodobé pohledávky. V roce 2020 jejich podíl na celkových aktivech poklesnul, ale další roky byla jejich tendence opět rostoucí.

Celkově lze říct o majetkové struktuře Prazdroje, že podnik má větší procento dlouhodobého majetku než oběžných aktiv. Je to způsobeno tím, že společnost je výrobní a ke své činnosti potřebuje větší objem dlouhodobého majetku jako jsou např. nemovitosti a stroje.

3.2.2 Analýza pasiv

V této části bakalářské práce bude nejprve provedena horizontální a poté vertikální analýza pasiv podniku. V tabulce 5 jsou uvedeny pasiva společnosti z rozvah za roky 2019-2022.

Tabulka 5 – Zdroje krytí

Zdroje krytí v tis. Kč	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	14813	14448	15573	20627
Vlastní kapitál	6800	2496	7142	12961
Základní kapitál	2000	2000	2000	2000
Ážio a kapitálové fondy	-37	-27	138	42
Výsledek hospodaření minulých let	68	47	523	5004
Výsledek hospodaření běžného účetního období	4769	3826	4481	5915
Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku	0	-3350	0	0
Cizí zdroje	8001	11934	8422	7665
Rezervy	469	439	492	532
Závazky	7532	11495	7930	7133
<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>1943</i>	<i>738</i>	<i>1590</i>	<i>607</i>
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>5589</i>	<i>10757</i>	<i>6340</i>	<i>6526</i>
Časové rozlišení	12	18	9	1

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Horizontální analýza pasiv

Horizontální analýza pasiv zobrazuje meziroční změny jednotlivých položek pasiv za období 2019-2022. Tyto měny jsou uvedeny v procentech.

Tabulka 6 – Horizontální změna pasiv

Meziroční změna v %	2019/2020	2020/2021	2021/2022
PASIVA CELKEM	-2,46	7,79	32,45

Vlastní kapitál	-63,29	186,14	81,48
Základní kapitál	0,00	0,00	0,00
Ážio a kapitálové fondy	-27,03	-611,11	-69,57
Výsledek hospodaření minulých let	-30,88	1012,77	856,79
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-19,77	17,12	32,00
Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku	0,00	-100,00	0,00
Cizí zdroje	49,16	-29,43	-8,99
Rezervy	-6,40	12,07	8,13
Závazky	52,62	-31,01	-10,05
<i>Dlouhodobé závazky</i>	-62,02	115,45	-61,82
<i>Krátkodobé závazky</i>	92,47	-41,06	2,93
Časové rozlišení	50,00	-50,00	-88,89

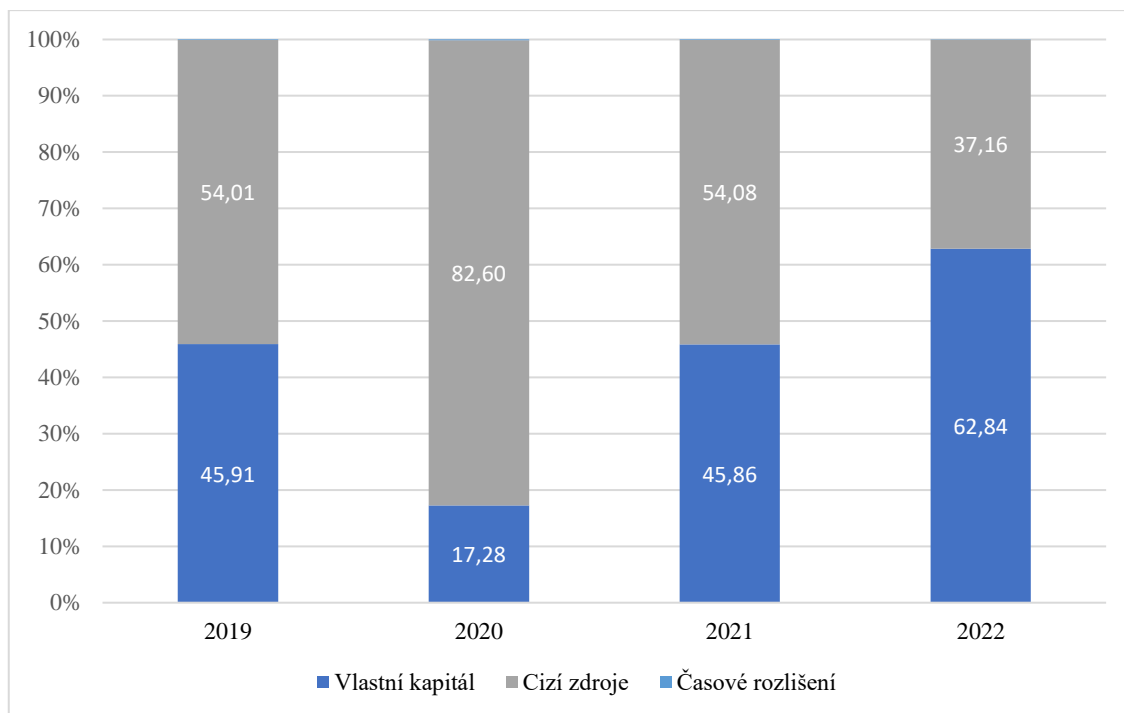
Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Z tabulky výše lze vyčíst, že hodnota pasiv měla kolísavou tendenci v průběhu zkoumaného období. V roce 2020 se celková hodnota snížila o 2,5 %. Došlo k razantnímu snížení na straně vlastního kapitálu o 63 %. Naopak hodnota cizích zdrojů vzrostla o 49 %. Přestože se dlouhodobé závazky snížily, na straně krátkodobých závazků byla daleko výraznější změna, a proto došlo k celkovému růstu cizích zdrojů.

V dalších letech dochází k růstu celkových pasiv. Hodnota vlastního kapitálu vzrostla dokonce na vyšší hodnotu než v roce 2019. Oproti tomu cizí zdroje snižují svoji hodnotu, největší změna je v hodnotách závazků. V roce 2021 se zvýšily dlouhodobé závazky o více jak 100 %, další rok opět došlo k jejich poklesu. Naopak krátkodobé závazky v roce 2021 klesly o 41 %, o rok později se jejich hodnota zvýšila o 3 %.

Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv zaznamenává, k jakým změnám došlo v čase v kapitálové struktuře společnosti. Graf 2 zobrazuje podíly jednotlivých položek na celkových pasivech. Hodnoty jsou uvedeny v procentech.

Graf 2 – Vertikální analýza pasiv (vlastní zpracování dle účetních výkazů)

V letech 2019 a 2021 se hodnota cizích zdrojů pohybovala okolo 54 % a hodnota vlastního kapitálu dosahovala 46 %. Nejvyšší podíl financování cizími zdroji byl v roce 2020, kdy cizí zdroje byly více jak 4x větší než vlastní kapitál. Naopak v roce 2022 se změnila situace a podnik využíval k financování své činnosti ze dvou třetin vlastní zdroje.

3.2.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Tabulka 7 – Analýza rozdílových ukazatelů

tis. Kč	2019	2020	2021	2022
ČPK manažerský	-2418	-8117	-3297	850
ČPP	-5549	-10750	-6315	-6485
ČPM	-3531	-9381	-4725	-1047

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Ve zkoumaném období došlo v roce 2020 k výraznému poklesu **čistého pracovního kapitálu**, kdy dosáhl hodnoty -8 117 tis. Kč. V dalším roce došlo k růstu, ale i tak se jednalo o záporné číslo. K výraznějšímu zlepšení situace došlo v roce 2022, kdy se hodnota ČPK dostala do kladných čísel. Společnost v tomto roce byla schopna uhradit

své krátkodobé závazky ze svého krátkodobého majetku.

Ukazatel **čistých pohotových prostředků** se celé sledované období pohyboval v záporných číslech. Nejnižší hodnota byla v roce 2020, kdy se dostala úroveň - 10 750 tis. Kč. V dalších letech došlo k mírnému zlepšení, ale ani přesto se hodnota nedostala do kladných čísel.

Čistý peněžní majetek se taktéž celé zkoumané období pohybuje v záporných číslech. Nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2020, kdy poklesl na -9 381 tis. Kč. V dalším roce došlo ke zvýšení jeho hodnoty o 4 435 tis. Kč. V roce 2022 nabyl hodnoty -1 047 tis. Kč, což byla nejvyšší hodnota za sledované období.

3.2.4 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatele likvidity

V následující tabulce jsou vypočítány tři stupně likvidity. Jejich výsledky jsou poté srovnány s doporučenými hodnotami.

Tabulka 8 – Ukazatele likvidity

	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	0,57	0,25	0,48	1,13
Pohotová likvidita	0,37	0,13	0,25	0,84
Okamžitá likvidita	0,01	0,01	0,01	0,01

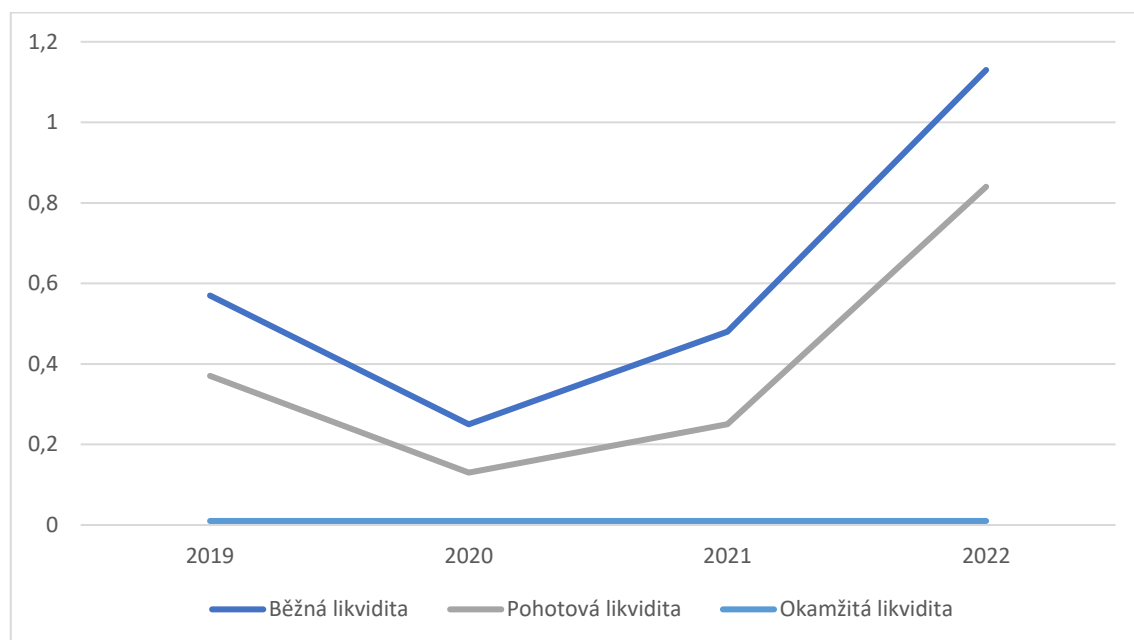
Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Běžná likvidita Prazdroje je od začátku období až do roku 2021 menší než 1, což podle mnoha zdrojů znamená, že společnost není schopna uhrazovat své krátkodobé závazky z oběžných aktiv. Nejnižší hodnota byla v roce 2020, kdy oběžná aktiva pokryla pouze jednu čtvrtinu krátkodobých závazků. V roce 2022 běžná likvidita roste, jelikož došlo k výraznému růstu krátkodobých pohledávek. Avšak ani v tomto případě nedosahuje doporučeného rozsahu 1,5 – 2,5 a podnik je tak zcela nelikvidní.

Pohotová likvidita taktéž nedosahuje ve zkoumaném období doporučeného rozsahu 1 až 1,5. Nejnižší hodnoty dosáhla opět v roce 2020, jelikož společnost nebyla schopna pokrýt svými okamžitě dostupnými finančními prostředky ani jednu pětinu hodnoty

krátkodobých závazků. Od roku 2021 pohotová likvidita roste, v roce 2022 je těsně pod doporučenou hodnotou.

Ani **okamžitá likvidita** na tom nebyla lépe ve sledovaném období. Všechny čtyři roky se pohybovala okolo nuly, z čehož pro podnik plynou možné potíže s okamžitou splatností svých závazků. Hodnoty se v čase měnily jen o velmi málo, při zaokrouhlení hodnot to nebylo ani patrné.

Graf 3 – Ukazatele likvidity (vlastní zpracování dle Tabulky 8)

Při pohledu na výše uvedený graf je zřejmé, že největší potíže s likvidností měla společnost v roce 2020, kdy byly hodnoty pohotové a běžné likvidity nejnižší. Další roky zaznamenaly tyto dva ukazatele růst, zatímco okamžitá likvidita v pozorovaném období zůstala téměř neměnná. Lze tedy říct, že společnost byla v celém sledovaném období nelikvidní. Růst likvidit v roce 2022 znamená pro Prazdroj zlepšení své platební schopnosti.

Ukazatele zadluženosti

V následující tabulce jsou vypočítané ukazatele zadluženosti. Vypovídají o tom, jakým způsobem společnost využívá k financování své činnosti vlastních a cizích zdrojů. Vypočítané hodnoty jsou poté porovnány s doporučenými hodnotami.

Tabulka 9 – Ukazatele zadluženosti

v %	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	54	82	54	37
Koeficient samofinancování	46	17	46	63
Úrokové krytí	73,46	60,03	79,46	267,92
Míra zadluženosti	1,18	4,78	1,18	0,59

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Ukazatel **celkové zadluženosti** podniku vyjadřuje, jaké procento majetku společnosti je kryto cizími zdroji. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele se uvádí 30–60 %. V prvním zkoumaném roce zadluženost dosahuje 54 %, což se nachází v doporučeném rozmezí. V roce 2020 hodnota vzrostla na 82 %, což je vyšší než doporučená hodnota. Tato změna byla způsobena výrazným nárůstem cizích zdrojů. Další rok se celková zadluženost opět vrátila do doporučeného rozmezí a udržela se tam i v roce 2022, kdy klesla na 37 %.

Koeficient samofinancování naopak udává, do jaké míry je společnost financovat svou činnost vlastními zdroji. Čím blíže je ukazatel ke 100 %, tím je podnik méně závislý na cizích zdrojích. Příliš vysoká hodnota tohoto ukazatele signalizuje možné překapitalizování podniku, ideálně by se měl pohybovat okolo 50 %. V letech 2019 a 2021 se ukazatel pohybuje okolo této hodnoty. V roce 2020 koeficient klesl dokonce pod minimální hodnotu, což značí převahu financování z cizích zdrojů. V posledním roce sledovaného období se ukazatel vyšplhal nad ideální procento, ale ani tak jeho hodnota není nijak vysoká.

Úrokové krytí vyjadřuje, kolikrát je zisk společnosti větší než jeho úrokové závazky. V prvních třech zkoumaných letech se hodnota úrokového krytí pohybuje v rozmezí 60 až 80. V posledním roce tento ukazatel razantně vzrostl na hodnotu 267, což značí, že zisk převýšil úroky 267krát.

Míra zadluženosti vyjadřuje míru zatížení společnosti cizími zdroji. Cizí zdroje by neměly překročit 1,5násobek vlastního kapitálu. Ve zkoumaných letech tento ukazatel nabýval hodnoty do 1,5 ve všech letech kromě roku 2020. V tomto roku se hodnota

vyšplhala na hodnotu 4,78, což značí více jak 4násobnou převahu cizích zdrojů nad vlastními.

Z výše uvedených ukazatelů lze odvodit, že nejvíce zadlužená byla společnost v roce 2020, kdy převažovalo financování cizími zdroji nad vlastními.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability vyjadřují schopnost položky přinést kladný zisk. Ukazatele by měly dosahovat ideálně co nejvyšších hodnot. V tabulce 10 je vypočítaná rentabilita vlastního kapitálu (ROE), rentabilita aktiv (ROA) a rentabilita tržeb (ROS).

Tabulka 10 – Ukazatele rentability

v %	2019	2020	2021	2022
ROE	70	153	63	46
ROA	39	33	36	34
ROS	35	31	35	36

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Rentabilita vlastního kapitálu měří efektivitu vlastního kapitálu k dosažení zisku. V případě že je ukazatel kladný, vložený kapitál přinesl podniku zisk, naopak záporné hodnoty značí ztrátu. V celém sledovaném období byl ukazatel kladný, což naznačuje, že společnost získala více, než investovala. Nejvyšší hodnota byla v roce 2020, kdy se výrazně snížil celkový kapitál.

Ukazatel **rentability celkových aktiv** vyjadřuje efektivitu využití celkových aktiv k vytvoření zisku. Ukazatel nabýval po celé zkoumané období kladných hodnot. Nejvyšší hodnoty dosáhla společnost v roce 2019, kdy byl ROE těsně pod úrovní 40 %.

Kolik procent ze zisku připadá na 1 Kč tržeb zaznamenává ukazatel **rentability tržeb**. Stejně jako předchozí dva ukazatele, i tento se pohyboval v letech 2019-2022 v kladných číslech. Nejvyšší výnosnost tržeb byla v roce 2022, kdy 36 haléřů zisku připadlo na 1 Kč tržeb.

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují, jak společnost efektivně využívá svá aktiva.

Tabulka 11 – Ukazatele aktivity

	2019	2020	2021	2022
Obrat celkových aktiv	1,16	1,10	1,05	0,95
Obrat dlouhodobých aktiv	1,61	1,44	1,40	1,57
Doba obratu zásob	23,23	28,68	31,47	34,82
Doba obratu pohledávek	42,13	31,06	35,04	99,82
Doba obratu závazků	50,37	55,81	69,91	63,46

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Ukazatel **obratu celkových aktiv** zaznamenává, kolik Kč tržeb připadne na 1 Kč celkových aktiv. Dle odborné literatury by minimální hodnota tohoto ukazatele měla být 1. Společnost v prvních třech sledovaných letech dosahovala na minimální hodnotu, což znamená, že využívala svá aktiva ke generování tržeb. V roce 2022 se ukazatel snížil na 0,95, tato situace vznikla díky růstu pohledávek o 240 %.

Obrat dlouhodobých aktiv měří efektivitu hospodaření s dlouhodobými aktivy. Hodnoty v jednotlivých letech se lišily jen nepatrně, pohybovaly se v rozmezí 1,4-1,6. Což znamená, že na 1 Kč dlouhodobých aktiv v průměru za celé období připadlo 1,5 Kč.

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, než jsou zásoby spotřebovány. Ukazatel by měl mít v čase klesající trend. V roce 2019 zásoby ležely na skladě průměrně 23 dnů, další roky se tento ukazatel zvyšoval. V roce 2022 trvala průměrná spotřeba zásob 5 týdnů.

Doba obratu pohledávek zaznamenává, jak dlouho jsou finance společnosti vázány v pohledávkách. Tento ukazatel by měl nabývat menších hodnot než doba obratu závazků, v opačném případě by mohlo dojít k neschopnosti splácet závazky. Nejvyšší hodnoty doba obratu pohledávek dosáhla v roce 2022, kdy odběratelům trvalo 100 dnů, než zaplatili své závazky vůči Prazdroji.

Ukazatel, který naproti tomu vyjadřuje dobu, za kterou je společnost schopna uhradit své závazky, se nazývá **doba obratu závazků**. Společnost své závazky průměrně uhradí za 60 dnů. Tato doba byla v letech 2019-2021 delší než doba obratu pohledávek, avšak v posledním roce je delší doba obratu pohledávek.

3.2.5 Souhrnné ukazatele

V této podkapitole bude zhodnocena finanční situace společnosti pomocí bankrotních a bonitních modelů. Mezi bankrotní patří Altmanův index a index IN05, do bonitních modelů řadíme Kralickův Quicktest a index bonity.

Z – skóre

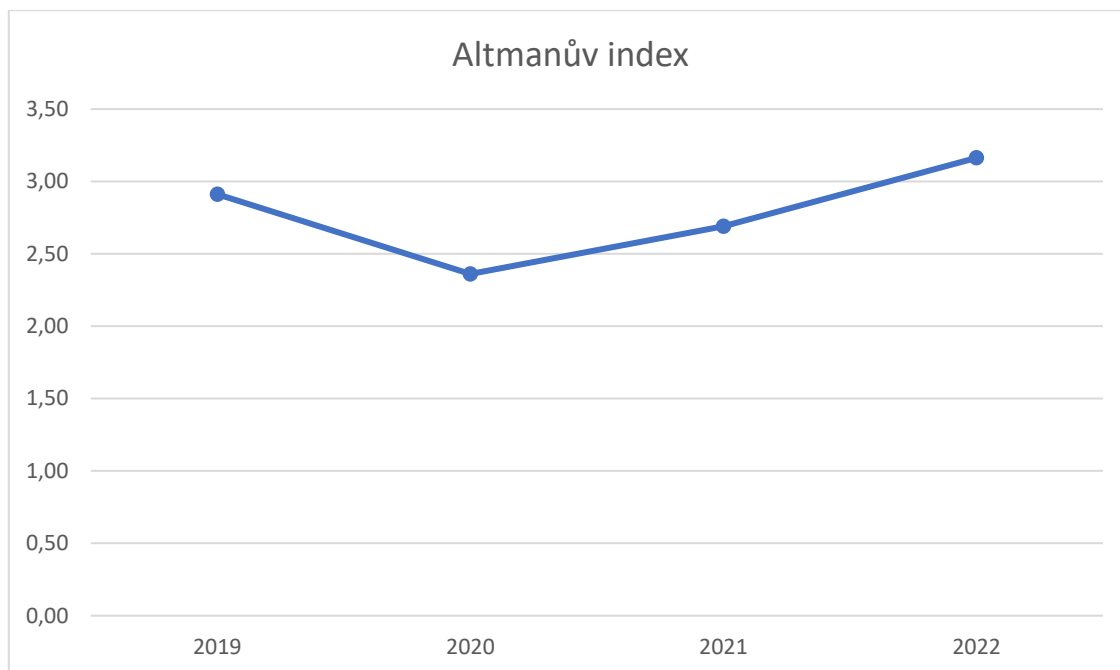
Altmanův index neboli Z – skóre slouží k hodnocení finanční situace podniku. V případě, že se hodnota ukazatele dostane pod hranici 1,81, společnosti může v budoucnu hrozit bankrot, naopak hodnoty nad 2,99 značí dobrou finanční situaci. Rozmezí 1,81-2,99 je tzv. šedá zóna.

Tabulka 12 – Z – skóre

	2019	2020	2021	2022
X ₁	0,21	0,18	0,20	0,36
X ₂	0,00	0,00	0,03	0,24
X ₃	0,40	0,34	0,36	0,34
X ₄	0,85	0,21	0,85	1,69
X ₅	1,16	1,10	1,05	0,95
Z – skóre	2,91	2,36	2,69	3,16

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Z výpočtů v tabulce lze vidět, že se vypočítané hodnoty pohybovaly v šedé zóně, což naznačuje nejasný vývoj finanční situace. V roce 2022 došlo ke zvýšení hodnoty ukazatele nad 2,99. Společnost se v této fázi dostala do lepší finanční situace a je schopna vytvářet zisk pro vlastníky. V grafu níže lze vidět vývoj Z – skóre společnosti v čase.

Graf 4 – Altmanův index (vlastní zpracování)

Index IN05

Index IN05 slouží k vyhodnocení finančního zdraví společnosti. V tabulce 13 je uveden vypočítaný index pro jednotlivé roky.

Tabulka 13 – Index IN05

	2019	2020	2021	2022
IN05	5,05	4,18	5,09	12,52

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Pokud je hodnota indexu vyšší než 1,6, společnost vytváří hodnotu pro své vlastníky, rozmezí 0,9-1,6 je tzv. šedá zóna. V případě, že by byl index menší než 0,9, podnik by hodnotu nevytvářel, naopak by ji ničil.

Z tabulky 13 lze snadno vyčíst, že hodnoty indexu se za celé zkoumané období pohybují nad šedou zónou. Společnost je tedy mimo ohrožení bankrotu a vytváří pro své majitele hodnotu.

Kralickův Quicktest

Tento test slouží k posouzení bonity společnosti. V tabulce 14 jsou vypočítány jednotlivé části testu, v tabulce 15 jim bylo přiděleno bodové hodnocení a v tabulce 15 byla zhodnocena finanční situace, výnosnost společnosti a celkové zhodnocení situace společnosti Prazdroj.

Tabulka 14 – Kralickův Quicktest

	2019	2020	2021	2022
R1	0,46	0,17	0,46	0,63
R2	1,28	2,47	1,41	1,09
R3	0,39	0,33	0,36	0,34
R4	0,36	0,31	0,37	0,36

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

V tabulce 15 bylo přiděleno bodové hodnocení vypočítaným výsledkům. Bodové rozpětí je od 1 do 5.

Tabulka 15 – Kralickův Quicktest bodové hodnocení

	2019	2020	2021	2022
R1	4	2	4	4
R2	4	4	4	4
R3	4	4	4	4
R4	4	4	4	4

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Z tabulky 15 bylo vypočítáno finanční a výnosové zhodnocení a z těchto dvou ukazatelů poté bylo dopočítána celková stabilita společnosti. Finanční zhodnocení bylo vypočítáno jako součet R1 a R2 vydělen 2, u výnosové stability byla změna pouze v součtu, kdy byly dosazeny hodnoty R3 a R4. Celková stabilita byla určena obdobným způsobem, jen se v součtu dosadilo finanční a výnosové zhodnocení.

Tabulka 16 – Kralickův Quicktest zhodnocení

	2019	2020	2021	2022
Finanční zhodnocení	4	3	4	4
Zhodnocení výnosnosti	4	4	4	4
Celkové zhodnocení	4	3,5	4	4

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Aby byla společnost bonitní, bodový součet by měl dosahovat součtu vyššího než 3. Pokud by byl naopak menší než 1, společnost hrozí platební neschopnost.

Z tabulky výše lze vyčíst, že bodové hodnocení se pohybuje ve vyšších číslech. Nejnižšího hodnocení podnik dosáhl v roce 2020, ale i tak se celková hodnota pohybovala nad 3, což značí, že společnost je bonitní. V dalších letech se situace ještě zlepšila, kdy se finanční stabilita společnosti zvýšila na bodové hodnocení 4, takže se zlepšila i její celková stabilita.

Index bonity

Posledním použitým ukazatelem byl index bonity. Čím vyšší hodnoty nabývá, tím lepší je situace podniku. V tabulce 17 jsou vypočítány jednotlivé ukazatele a poté i index bonity. Hodnoty budou porovnány s tabulkou 2 z teoretické části práce.

Tabulka 17 – Index bonity

	2019	2020	2021	2022
x₁	0,78	0,40	0,71	0,91
x₂	1,85	1,21	1,85	2,69
x₃	0,39	0,33	0,36	0,34
x₄	0,34	0,30	0,34	0,36
x₅	0,06	0,08	0,09	0,10
x₆	1,16	1,09	1,04	0,94
Bi	7,06	5,63	6,63	6,88

Zdroj: vlastní zpracování z účetních výkazů firmy za roky 2019-2022

Index bonity potvrdil výsledky Kralickova Quicktestu. Podnik se nachází v dobré situaci, je schopen dostát všem svým závazkům. Dle tabulky 2 z teoretické části se nachází dokonce v extrémně dobré situaci. Nejvyšší hodnota indexu byla v prvním sledovaném roce, v roce 2020 poklesla. Zbylé dva roky index nabýval opět vyšších hodnot a pomalu se přibližuje hodnotě z roku 2019.

3.3 Celkové zhodnocení finanční situace

Společnost Plzeňský Prazdroj, a. s. je příkladem úspěšného a stabilního podniku, který efektivně využívá své dostupné zdroje. Na základě provedené analýzy je zřejmé, že společnost dává přednost výnosnosti před finanční stabilitou. Tato strategie má vliv na likviditu a také rentabilitu podniku.

Na výkonnost většiny společností měla negativní dopad pandemie Covid-19, která se začala šířit nejenom Českou republikou na začátku roku 2020. Díky vládním opatřením došlo k uzavření restaurací a prodejen, kde jsou k dostání piva a další výrobky od Plzeňského Prazdroje. Nejenom poptávka po pivu se tedy snížila, ale došlo i k omezení výroby, což mělo velký dopad na společnost. Prazdroj se snažil zmírnit tento dopad úpravou nákladové struktury, což zapříčinilo, že se zásadně nezhoršila finanční výkonnost společnosti a její finanční situace.

Horizontální analýza prokázala kolísavý trend ve zkoumaných letech u aktiv i pasiv. V roce 2020 došlo k poklesu celkových aktiv a pasiv, další dva zkoumané roky se jejich hodnoty zvyšovaly. Na straně aktiv došlo k poklesu pohledávek v letech 2020 a 2021. Tento jev byl zapříčiněn vládními opatřeními, kdy došlo k zavření restaurací a obchodů. Taktéž došlo k výraznému poklesu peněžních prostředků v roce 2020. Naproti tomu dlouhodobý majetek celé sledované období rostl, což bylo způsobeno pořízením dlouhodobého hmotného majetku. Na straně pasiv došlo v roce 2020 ke snížení vlastního kapitálu a nárůstu cizích zdrojů. Od roku 2021 opět společnost začala využívat více svých zdrojů a cizí zdroje poklesly.

Vertikální analýza aktiv zjistila, že v celém sledovaném období výrazně převažoval dlouhodobý majetek nad oběžnými aktivy. Struktura dlouhodobého majetku podniku byla potvrzena jako typická pro výrobní podnik, což znamená vysoké procentuální zastoupení v dlouhodobém hmotném majetku a zásobách. Na straně pasiv převažovalo financování z cizích zdrojů v roce 2019 a 2021, rozdíl oproti vlastnímu kapitálu byl jen 10 %. V roce

2020 byly cizí zdroje 4krát vyšší než vlastní kapitál. Poslední rok však došlo k opačné situaci, kdy vlastní zdroje tvořily dvě třetiny pasiv.

Analýza rozdílových ukazatelů prokázala problémy společnosti s platební schopností. Téměř všechny ukazatele ve sledovaném období nabývaly záporných hodnot. Jediným kladným ukazatelem byl čistý pracovní kapitál v roce 2022, kdy byla společnost schopna uhradit své krátkodobé závazky ze svého krátkodobého majetku.

Ukazatele likvidity vyjadřují schopnosti společnosti hradit včas své závazky. Již z rozdílových ukazatelů vyplynulo, že podnik má problémy se svou platební schopností. Ukazatele likvidity to jen potvrzují. Nejhorších hodnot nabývaly v roce 2020 a nejlepších v roce 2022. Běžná likvidita se pohybovala hluboce pod doporučeným rozmezím, v roce 2022 se však zvýšila a začala se mu přibližovat. Společnost nebyla schopna uhradit své krátkodobé závazky z oběžných aktiv. Pohotová ani okamžitá likvidita nedosáhly doporučených hodnot. Z těchto ukazatelů vyplývá, že podnik má problémy s likviditou.

Zadluženost společnosti se v roce 2020 zvýšila, přičemž dosáhla 82 %. V dalším roce se snížila, ale i tak převládalo financování z cizích zdrojů. V roce 2022 klesla zadluženost společnosti na 34 %. Úrokové krytí společnosti nabývalo ve všech letech hodnot z doporučeného rozmezí. Ukazatel zadluženosti se taktéž pohyboval v ideálním rozmezí kromě roku 2020, kdy bylo financování z cizích zdrojů 4násobně vyšší než z vlastního kapitálu.

Rentabilita vloženého kapitálu dosahovala vyšších hodnot než rentabilita celkových aktiv, což svědčí o přínosu pro vlastníky. Rentabilita vlastního kapitálu prudce vzrostla v roce 2020. Celé zkoumané období se všechny ukazatele pohybovaly v kladných číslech. V roce 2022 došlo k mírnému poklesu rentability celkových aktiv a rentability tržeb. Ve zbylých dvou letech byl u těchto ukazatelů zaznamenán rostoucí trend.

Ukazatele aktivity vyjadřují schopnost efektivně využívat svá aktiva. Obrat celkových aktiv v průběhu pozorovaného období mírně klesal, až se dostal pod úroveň 1. Což znamená, že se aktiva neproměnila v tržby ani jednou do roka. Obrat dlouhodobých aktiv nabýval o něco vyšších hodnot než obrat celkových aktiv, ale nedosáhl vyšší hodnoty než 1,6. Kromě roku 2022 nabývala doba obratu pohledávek nižších hodnot než doba obratu závazků. Poslední rok by společnosti mohla hrozit platební neschopnost.

Bankrotní modely se soustředí na skutečnost, zda podniku hrozí bankrot. Dle hodnot Altmanova indexu se společnost pohybovala v letech 2019-2021 v tzv. šedé zóně. V roce 2022 se hodnota ukazatele zvýšila, což značí, že podnik je v dobré finanční situaci a bankrot mu nehrozí. Dle hodnot indexu IN05 podnik vytvářel hodnotu pro své vlastníky po celé sledované období.

Bonitní modely, které byly použity v této bakalářské práci, potvrdily, že je společnost schopna splácet své závazky. Podle indexu bonity byl podnik v extrémně dobré finanční situaci po celé sledované období, i přesto že v roce 2020 došlo k mírnému poklesu tohoto ukazatele. Kralickův test poskytuje informace o finanční a výnosové stabilitě společnosti, jakož i o celkové stabilitě, která zahrnuje oba aspekty. Výnosová stabilita zůstala celé období neměnná. Na finanční zhodnocení měla dopad epidemie, ale ani tak se nedostalo do bodového součtu nižšího než 3. Celková zhodnocení vypovídá o tom, že je podnik bonitní po všechny zkoumané roky.

4 Návrhy řešení

Návrhy na zlepšení výkonnosti podniku budou formulovány na základě poznatků získaných z finanční analýzy a bonitních a bankrotních modelů. Společnost si po celé pozorované období udržela finanční výkonnost v dobrém rozmezí, i přestože pivovarnický průmysl těžce zasáhla pandemie Covid 19. Na tržbách společnosti se to výrazněji nepodepsalo, jelikož byl podnik schopen se přizpůsobit vládním opatřením a překonal tak toto těžké období bez větší újmy.

Co by se ovšem mohlo jevit jako ohrožení finanční stability podniku, byly nedostačující výsledky ukazatelů likvidity. V pozorovaných letech byl nalezen problém s neschopností společnosti měnit svůj majetek na peněžní prostředky. Míra likvidity ve všech zkoumaných letech dosahovala nízkých hodnot. Tato skutečnost by mohla vést k neschopnosti splácení závazků a v nejhorším případě pak až k bankrotu podniku. Je tedy potřeba zvýšit likviditu společnosti.

Je to způsobeno tím, že má v oběžných aktivech vysoký podíl krátkodobých pohledávek. Peněžní prostředky jsou tedy drženy v pohledávkách, nikoli v hotovosti nebo na účtech. Jako řešení se nabízí efektivnější řízení pohledávek a zavedení factoringu.

Dalším důležitým faktorem, který musíme vzít v potaz, je delší doba obratu závazků než doba obratu pohledávek. V téměř celém zkoumaném období tento předpoklad společnost splňovala, ale v roce 2022 došlo k prodloužení doby obratu pohledávek, která tak byla vyšší než doba obratu závazků. Tato skutečnost by mohla vést k neschopnosti splácení závazků nebo ke zvýšení nákladů při využití většího množství cizích zdrojů. Proto je nutné zaměřit pozornost na řízení pohledávek.

4.1.1 Efektivnější řízení pohledávek

Jedním ze způsobů, jak získat rychleji finanční prostředky je úprava podmínek pro odběratele. Spousta společností prodává své zboží na splátky nebo s možností pozdější platby, z čehož plyne, že své prostředky má vázány v pohledávkách.

Výpočty bylo zjištěno, že doba obratu pohledávek vzrostla v roce 2022 na téměř 100 dnů. Tedy více než tři měsíce společnost drží oběžná aktiva ve formě krátkodobých pohledávek. V případě nenadálé události by se tak mohlo stát, že nebude mít dostatek finančních prostředků k uspokojení všech svých výdajů.

Zkrácení splatnosti faktur

Jedním ze způsobů, jak by mohla společnost disponovat dříve svými peněžními prostředky, je zkrácení splatnosti faktur odběratelům. Standardní doba splatnosti faktur se často pohybuje kolem 30 dnů, společnost může zvážit zkrácení této doby například na 14 dnů. Tím se urychlí návrat peněžních prostředků zpět do podniku, které mohou být využity například k dalšímu investování.

Zavedení skonta

Motivačním nástrojem pro rychlejší úhradu faktur ze strany zákazníka může sloužit skonto. Jedná se o slevu, kterou dodavatel poskytne zákazníkovi v případě, že by faktura byla uhrazena dříve, než je stanovená doba splatnosti. Pokud zákazník této možnosti využije, sníží se tak doba prodlení platby a riziko nezaplacení. Také by to mohlo vést ke zlepšení vztahů se zákazníky. V případě, že by tato sleva byla nastavena příliš vysoko, mohlo by to vést k razantnímu snížení zisku.

Sankce za pozdní platbu

Zavedení pokut za pozdní platbu může taktéž přimět zákazníky ke včasnému hrazení plateb. Pro odběratele by takto nastavené podmínky znamenaly zvýšení dodatečných nákladů, pro dodavatele naopak prostředky na pokrytí jejich nákladů.

Zálohové faktury

Dalším způsobem, jakým společnost dosáhne dřívějšího přísunu peněžních prostředků, je vystavování zálohových faktur. Tento přístup umožní firmě získat peníze ještě před dokončením dodávky, tím snižuje riziko nezaplacení pohledávek a vytváří větší závazek mezi dodavatelem a odběratelem.

Prověřování zákazníků

Před uzavřením nové obchodní smlouvy je důležité prověřit, jakou má potenciaální zákazník platební morálku. Kontrola úvěrové historie a referencí od jiných dodavatelů by mohla snížit riziko neplacení. V případě zjištění zvýšeného rizika by byly navrženy takovým odběratelům přísnější platební podmínky.

4.1.2 Zavedení faktoringu

Krátkodobým nástrojem financování, který urychluje peněžní toky a má pozitivní vliv na likviditu podniku, je faktoring. Je založen na principu, kdy faktoringová společnost odkoupí krátkodobé pohledávky před jejich splatností a firmě okamžitě vyplatí určitou hodnotu pohledávek (většinou se rozmezí pohybuje okolo 70-90 %). Riziko nezaplacení pohledávky přechází z dodavatele na faktoringovou společnost, proto přináší firmě dodatečné náklady v podobě ceny za tuto službu. Cena faktoringu zahrnuje faktoringový poplatek, kterým jsou hrazeny administrativní poplatky na jeho poskytnutí a úrokovou sazbu. Tato částka je stržena ze zbylé hodnoty faktury, která bude dodavateli vyplacena až po inkasu pohledávky faktoringovou společností. (Co je to faktoring, 2022)

Využití faktoringu přináší firmám několik pozitivních dopadů, jako je zvýšení likvidity díky rychlému přístupu k hotovosti a snížení rizika spojeného s nesplacenými pohledávkami. Na druhou stranu však faktoring přichází i s negativními aspekty, mezi něž patří zejména náklady spojené s využitím této služby, které mohou snižovat ziskovost. Navíc pravidelné využívání faktoringu může signalizovat závislost na externím financování, což může ovlivnit vnímání finanční stability firmy (Co je to faktoring, 2022).

Pro účely této bakalářské práce byl vybrán tuzemský faktoring u společnosti Komerční banka. Okamžitá záloha na pohledávky je poskytnuta v rozmezí 70-90 %. Úroková sazba je stejná jako úroková sazba krátkodobých bankovních úvěrů, která je aktuálně 6,5 %. Faktoringový poplatek se odvíjí od sjednaných podmínek ve smlouvě, KB uvádí 0,3 – 1 % z hodnoty pohledávky. V tabulce 18 jsou vypočítány celkové náklady na faktoring a výše okamžitých peněžních prostředků.

Tabulka 18 – Faktoring od KB

Okamžité zálohy na pohledávku	90 %
Částka (tis. Kč)	4 894,2
Poplatek	1 %
Částka (tis. Kč)	54,38
Úroková sazba	6,5 %
Částka (tis. Kč)	353,47

Celkové náklady	407,85
------------------------	--------

Zdroj: vlastní zpracování

Prostředky, které by společnost získala okamžitě od faktoringové společnosti by byly z 15 % převedeny do peněžních prostředků, které by pak byly nadále používány pro běžný chod společnosti a pro nenadálé výdaje. Zbýlých 85 % by bylo použito na uhrazení krátkodobých závazků. Rozvaha by se změnila dle tabulky níže.

Tabulka 19 – Změna rozvahy

(tis. Kč)	Před faktoringem	Po faktoringu
AKTIVA	20 627	15 690
Dlouhodobý majetek	12 453	12 453
Oběžná aktiva	7 376	2 971
Zásoby	1 897	1 897
Pohledávky	5 438	544
Peněžní prostředky	41	531
PASIVA	20 627	15 690
Vlastní kapitál	12 961	12 961
Cizí zdroje	7 665	2 728
Dlouhodobé závazky	607	607
Krátkodobé závazky	6 526	2 121

Zdroj: vlastní zpracování

Po využití faktoringu by se změnila strana aktiv i pasiv. V důsledku snížení pohledávek o 90 % by došlo k výraznému poklesu oběžných aktiv o 61 %. Peněžní prostředky byly několikanásobně navýšeny, díky převedení okamžitých záloh. Tato změna ve struktuře oběžných aktiv naznačuje výrazný posun směrem k likvidnějším formám majetku, což může pozitivně ovlivnit likviditu společnosti.

Na straně pasiv došlo ke změně na straně krátkodobých závazků, které byly uhrazeny z prostředků od faktoringové společnosti. Jejich hodnota se snížila o 68 %.

Změna ukazatelů likvidity

Tabulka 20 – Působení faktoringu na ukazatele likvidity

	2022	Po faktoringu
Běžná likvidita	1,13	1,40
Pohotová likvidita	0,84	1,98
Okamžitá likvidita	0,01	0,25

Zdroj: vlastní zpracování

Díky změnám, které by faktoring způsobil jednotlivým položkám aktiv a pasiv by se změnilы ukazatele likvidity. Běžná likvidita by se dostala těsně pod doporučenou hranici 1,5-2,5. U pohotové likvidity by nastal nejpodstatnější krok a dostala by se tak nad doporučenou hranici. Okamžitá likvidita by se také zvedla, ale ani tak by tato změna neznamenalala posun do doporučeného rozmezí 0,9-1,1.

Zadluženost

Tabulka 21 – Působení faktoringu na ukazatele zadluženosti

v %	2022	Po faktoringu
Celková zadluženost	37	17
Koeficient samofinancování	63	82
Míra zadluženosti	59	21

Zdroj: vlastní zpracování

Po zavedení faktoringu, kdy by byla část peněžních prostředků použita na úhradu krátkodobých závazků, by se změnilы také ukazatele zadluženosti. Financování chodu společnosti by bylo prováděno z 82 % z vlastních zdrojů, což by mohlo vést ke zbytečným nákladům na vlastní kapitál. Míra zadluženosti a celková zadluženost by se naopak snížilo, což opět vypovídá o využívání větší části vlastních zdrojů.

Závěr

Bakalářská práce se zabývala finanční situací společnosti Plzeňský Prazdroj, a.s., který je největším výrobcem a zároveň i vývozcem piva v České republice. Hlavním cílem této práce bylo zhodnocení výkonnosti společnosti v letech 2019 až 2022 a na základě zjištěné situace byly navrženy opatření, které by mohly vést ke zlepšení finanční situace podniku.

V teoretické části byly shrnuty a přiblíženy teoretická východiska práce, z kterých vychází další části bakalářské práce. Kromě objasnění pojmů výkonnosti a finanční analýzy se tato část věnovala také jednotlivým ukazatelům, jimiž je finanční situace společnosti posuzována.

Další část bakalářské práce se soustředila na analýzu stavu společnosti Prazdroj ve stanoveném období. Byly zde aplikovány ukazatele z předchozí části. Jejich výsledky byly porovnány s doporučenými hodnotami a byl posouzen jejich vývoj v průběhu zkoumaného období. Závěrem byla shrnuta celková finanční situace podniku. Na základě provedené finanční analýzy a bankrotních a také bonitních modelů bylo zjištěno, že i přes negativní vliv pandemie Covid-19 na pivovarnický průmysl byla společnost Prazdroj schopna zareagovat a zmírnit dopad úpravou nákladové struktury. Nedošlo tak k zásadnímu zhoršení finanční výkonnosti podnik a její finanční situace. Následující roky pak došlo k opětovnému růstu výkonnosti a při porovnání bankrotních ukazatelů se ukázalo, že se společnost nachází v lepší situaci než před pandemií.

V poslední kapitole byly předloženy návrhy na řešení zjištěných nedostatků, které by mohly případně ohrozit finanční stabilitu podniku. Z provedené finanční analýzy byly zjištěny nedostatečné výsledky ukazatelů likvidity, byly tedy předneseny možnosti opatření, jak likviditu společnosti zvýšit. Bylo navrženo efektivnější řízení pohledávek pomocí úpravy platebních a fakturačních podmínek a zvýšení záloh a dále bylo navrženo využití faktoringu, který by vedl ke zvýšení likviditě.

Seznam literatury

Co je to faktoring. 2022. Peníze.cz. [Online] 2022 <https://www.penize.cz/15636-co-je-faktoring>.

JINDŘICHOVSKÁ, Irena. 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem.* Praha : C.H.Beck, 2015. ISBN 97880-7400-538-1.

KISELÁKOVÁ, Dana a ŠOLTĚS, Miroslava. 2017. *Modely řízení finanční výkonnosti v teorii a praxi malých a středních podniků.* 1. vydání. Praha : Grada, 2017. 978-80-271-0680-6.

KNÁPKOVÁ, Adriana, a další. 2017. *Finanční analýza.* 3. kompletně aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, 2017. 978-80-271-0563-2.

KOCMANOVÁ, Alena. 2013. *Ekonomické řízení podniku.* Praha : LINDE a.s., 2013. ISBN 978-80-7201-932-8.

KONEČNÝ, Miloš. 2006. *Finanční analýza a plánování.* 11. upravené vydání. Brno : Zdeněk Novotný, 2006. 80-7355-061-X.

MARINIČ, Pavel. 2007. *Měření firemní výkonnosti.* 2. vydání. Praha : Vysoká škola ekonomie a managementu, 2007. 978-80-86730-24-0.

MASLÁKOVÁ, Petra. 2014. Nejjednodušší ukazatele, které doplňují účetní výkazy. *Průvodce účetními výkazy a finanční analýzou.* [Online] 30. 11 2014. [Citace: 16. 01 2024.] <https://www.infoportal.cz/oncnfa/?uniqueid=mRRWSbk196FNf8-jVUh4ElG6RjRE6-yaV105ov6VP3STrdCexS59A§ion=33>.

Prazdroj. 2022. Prazdroj. *Plzeňský prazdroj.* [Online] 2022. <https://www.prazdroj.cz/nas-pribeh>.

RŮČKOVÁ, Petra. 2021. *Finanční analýza.* 7. aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, 2021. 978-80-271-3124-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. 2011. *Finanční analýza podniku.* 2. aktualizované vydání. Brno : Computer Press, 2011. 978-80-251-3386-6.

SUCHÁNEK, Petr. 2013. *Vliv kvality na výkonnost a konkurenceschopnost podniku.* 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita, 2013. 978-80-210-6627-4.

SYNEK, Miloslav. 2011. *Manažerská ekonomika*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha : Grada, 2011. 978-80-247-3494-1.

ŠULÁK, Milan a VACÍK, Emil. 2005. *Měření výkonnosti firem*. 1. vydání. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2005. 80-86754-33-2.

VOCHOZKA, Marek. 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, 2020. 978-80-271-1701-7.

WAGNER, Jaroslav. 2009. *Měření výkonnosti*. 1. vydání. Praha : Grada, 2009. 978-80-247-2924-4.

ZDRÁHAL, Libor. 2007. *Hodnocení ekonomické výkonnosti podniku prostřednictvím moderních metod finanční analýzy*. Brno : Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2007. Bakalářská práce.

Seznam použitých zkratek

ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPM	Čistý peněžní majetek
ČPP	Čisté pohotové prostředky
EAT	Zisk po zdanění (Čistý zisk)
EBIT	Zisk před zdaněním a odečtením úroků
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Bodování hodnot Kralickova Quiktestu.....	29
Tabulka 2 – Interpretace výsledků Indexu bonity.....	30
Tabulka 3 – Majetková struktura podniku	33
Tabulka 4 – Meziroční změna aktiv	33
Tabulka 5 – Zdroje krytí	36
Tabulka 6 – Horizontální změna pasiv.....	36
Tabulka 7 – Analýza rozdílových ukazatelů	38
Tabulka 8 – Ukazatele likvidity	39
Tabulka 9 – Ukazatele zadluženosti.....	41
Tabulka 10 – Ukazatele rentability	42
Tabulka 11 – Ukazatele aktivity.....	43
Tabulka 12 – Z – skóre.....	44
Tabulka 13 – Index IN05	45
Tabulka 14 – Kralickův Quicktest	46
Tabulka 15 – Kralickův Quicktest bodové hodnocení.....	46
Tabulka 16 – Kralickův Quicktest zhodnocení.....	47
Tabulka 17 – Index bonity	47
Tabulka 18 – Faktoring od KB	53
Tabulka 19 – Změna rozvahy.....	54
Tabulka 20 – Působení faktoringu na ukazatele likvidity.....	55
Tabulka 21 – Působení faktoringu na ukazatele zadluženosti	55

Seznam grafů

Graf 1 – Vertikální analýza aktiv (vlastní zpracování dle účetních výkazů)	35
Graf 2 – Vertikální analýza pasiv (vlastní zpracování dle účetních výkazů)	38
Graf 3 – Ukazatele likvidity (vlastní zpracování dle Tabulky 8)	40
Graf 4 – Altmanův index (vlastní zpracování).....	45

Seznam příloh

Příloha I - Rozvaha	I
Příloha II – Výkaz zisku a ztráty.....	V
Příloha III – Cash Flow.....	VIII

Příloha I - Rozvaha

	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	14813	14448	15573	20627
Dlouhodobý majetek	10689	10990	11681	12453
Dlouhodobý nehmotný majetek	541	527	527	514
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	1	4	3
Ocenitelná práva	513	511	461	492
Software	130	123	98	163
Ostatní ocenitelná práva	383	388	363	329
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	18	10	51	6
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	10	5	11	13
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	10	5	11	13
Dlouhodobý hmotný majetek	10139	10455	11146	11931
Pozemky a stavby	3666	3852	4090	4202
Pozemky	296	296	271	271
Stavby	3370	3556	3819	3931
Hmotné věci a jejich soubory	5483	5779	5981	6446
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	5	5	5	5
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	5	5	5	5
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	985	819	1070	1278
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	156	53	312	77

Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	829	766	758	1201
Dlouhodobý finanční majetek	9	8	8	8
Podíly – podstatný vliv	9	8	8	8
Oběžná aktiva	3171	2640	3043	7376
Zásoby	1113	1264	1428	1897
Materiál	598	686	807	1106
Nedokončená výroba a polotovary	349	402	441	581
Výrobky a zboží	166	176	180	210
Výrobky	152	150	156	169
Zboží	14	26	24	41
Pohledávky	2018	1369	1590	5438
Krátkodobé pohledávky	2018	1369	1590	5438
Pohledávky z obchodních vztahů	1158	1134	1191	1173
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	592	0	0	3915
Pohledávky – ostatní	268	235	399	350
Krátkodobé poskytnuté zálohy	88	56	24	33
Dohadné účty aktivní	172	155	156	174
Jiné pohledávky	8	24	219	143
Peněžní prostředky	40	7	25	41
Peněžní prostředky v pokladně	39	6	24	41
Peněžní prostředky na účtech	1	1	1	0
Časové rozlišení aktiv	953	818	849	798
Náklady příštích období	953	818	849	798

	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	14813	14448	15573	20627
Vlastní kapitál	6800	2496	7142	12961
Základní kapitál	2000	2000	2000	2000
Základní kapitál	2000	2000	2000	2000
Ážio a kapitálové fondy	-37	-27	138	42
Kapitálové fondy	-37	-27	138	42
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	-37	-27	138	42
Výsledek hospodaření minulých let	68	47	523	5004
Nerozdělený zisk minulých let	68	47	523	5004
Výsledek hospodaření běžného účetního období	4769	3826	4481	5915
Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku	0	-3350	0	0
Cizí zdroje	8001	11934	8422	7665
Rezervy	469	439	492	532
Rezerva na daň z příjmů	144	93	168	243
Ostatní rezervy	325	346	324	289
Závazky	7532	11495	7930	7133
Dlouhodobé závazky	1943	738	1590	607
Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	1200	0	800	0
Odložený daňový závazek	645	678	765	582

Závazky – ostatní	98	60	25	25
Dohadné účty pasivní	98	60	25	25
Krátkodobé závazky	5589	10757	6340	6526
Krátkodobé přijaté zálohy	1272	753	979	965
Závazky z obchodních vztahů	2413	2460	3172	3457
Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	5537	157	0
Závazky ostatní	1904	2007	2032	2104
Závazky ke společníkům	9	9	9	9
Závazky k zaměstnancům	73	77	84	95
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	41	46	47	50
Stát – daňové závazky a dotace	519	443	560	537
Dohadné účty pasivní	1212	1373	1269	1306
Jiné závazky	50	59	63	107
Časové rozlišení	12	18	9	1
Výdaje příštích období	12	17	8	0
Výnosy příštích období	0	1	1	1

Příloha II – Výkaz zisku a ztráty

	2019	2020	2021	2022
Tržby za prodej výrobků a služeb	17042	15786	16235	19435
Tržby za prodej zboží	203	81	100	177
Výkonová spotřeba	8284	7920	8019	9687
Náklady vynaložené na prodané zboží	119	49	57	67
Spotřeba materiálů a energie	3871	3960	4042	5061
Služby	4294	3911	3920	4559
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-38	-94	-64	-184
Aktivace (-)	-56	-52	-43	-60
Osobní náklady	1892	1929	2019	2215
Mzdové náklady	1366	1370	1449	1597
Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	526	559	570	618
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	448	448	477	520
Ostatní náklady	78	111	93	98
Úpravy hodnot v provozní oblasti	1245	1339	995	1091
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1225	1227	1051	1110
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	1236	1275	1302	1377
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	-11	-48	-251	-267
Úpravy hodnot zásob	21	24	-6	-11

Úpravy hodnot pohledávek	-1	88	-50	-8
Ostatní provozní výnosy	266	253	1224	4440
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	14	119	43
Tržby z prodaného majetku	100	67	68	82
Jiné provozní výnosy	145	172	1037	4315
Ostatní provozní náklady	227	291	1025	4387
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	4	4	63	95
Zůstatková cena prodaného materiálu	75	37	40	41
Daně a poplatky v provozní oblasti	38	35	32	38
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	25	21	-22	-35
Jiné provozní náklady	149	130	912	4248
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	5893	4851	5608	6916
Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	123
Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	123
Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	1	1	0	0
Nákladové úroky a podobné náklady	79	79	70	26
Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	79	79	70	26
Ostatní finanční výnosy	2	2	61	50
Ostatní finanční náklady	12	31	37	97
*Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-90	-109	-46	50

**Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	5803	4742	5562	6966
Daň z příjmů	1034	916	1081	1051
Daň z příjmů splatná	1066	877	1033	1211
Daň z příjmů odložená (+/-)	-32	39	48	-160
**Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	4769	3826	4481	5915
***Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	4769	3826	4481	5915
Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	17513	16122	17620	24225

Příloha III – Cash Flow

	2019	2020	2021	2022
Peněžní toky z provozní činnosti				
Účetní zisk z běžné činnosti před zdaněním	5803	4742	5562	6966
Úpravy o nepeněžní operace	1312	1413	975	1003
Odpisy stálých aktiv	1236	1275	1302	1381
Změna stavu opravných položek a rezerv	34	88	-327	-325
Zisk z prodeje stálých aktiv	-17	-10	-56	52
Vyúčtované nákladové úroky	79	79	70	-97
Úpravy o ostatní nepeněžní operace	-20	-19	-14	-8
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami prac. Kapitálu	7115	6155	6537	7696
Změny stavu nepeněžních položek prac. Kapitálu	257	-332	473	82
Změna stavu pohledávek a přechodných účtů aktiv	-96	104	-26	40
Změna stavu krátkodobých závazků a přechodných účtů pasiv	348	-284	641	476

Změna stavu zásob	5	-152	-142	-434
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	7372	5824	7010	8051
Úroky vyplacené	-102	-75	-78	-34
Úroky přijaté	0	0	0	123
Zaplacená daň z příjmů	-1035	-928	-961	-1135
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	6235	4821	5971	7005
Peněžní toky z investiční činnosti				
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-1505	-1657	-1492	-2160
Příjmy z prodeje stálých aktiv	21	14	119	43
Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-1484	-1643	-1373	-2117
Peněžní toky z finanční činnosti				
Změna stavu dlouh. A krátk. Závazků z finanční oblasti	-300	4100	-4500	-800
Změna stavu vlastního kapitálu	-4390	-8140	0	0
Vyplacené podíly na zisku (včetně zálohové výplaty)	-4390	-8140	0	0

Čistý peněžní tok z finanční činnosti	-4690	-4040	-4500	-800
Čisté zvýšení/snížení peněžních prostředků a ekvivalentů	61	-862	98	4088
Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na počátku roku	571	632	-230	-132
Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na konci roku	632	-230	-132	3956

